

AZ OROSHÁZI EVANGÉLIKUS EGYHÁZKÖZSÉG
INGYENES LAPJA

Oroszházi HARANGSZÓ

XVIII. évfolyam 3. szám · 2011 ősze

NÉPSZÁMLÁLÁS 2011 OKTÓBERÉBEN

Nagyon fontos felhívás, kérés!

**Szeretettel kérjük minden evangélikusnak
megkeresztelt vagy evangélikus családba született
testvérünket, hogy akár kérdezi tőle
a népszámlálóbiztos, akár nem, vallja meg:**

EVANGÉLIKUS VAGYOK!

**Az evangélikus egyházjog értelmében mindenki
tagja a Magyarországi Evangélikus Egyháznak,
akit evangélikus templomban kereszteltek.
Saját döntése alapján azonban bárki tagja lehet
egyházunknak. Azonban a választói jogot biztosító
névjegyzékbe azok tartoznak, akik anyagilag
is támogatják az egyházközség életét,
amiről pontos nyilvántartást vezetünk.**

Köszönjük a támogató megértést!

Az egyházközség vezetősége

Minden evangélikus felelős minden evangélikusért

A 2011-es népszámlálás kezdetekor ezzel a Szabó Dezsőtől kölcsönzött (Minden magyar felelős minden magyarért) és hitünkre átfogalmazott idézettel köszöntöm az Olvasót! Felelősségünkre hivatkozva. Minden tisztségviselő, minden egyháztag, minden nálunk dolgozó, szolgálatainkat és szolgáltatásainkat igénybe vevő, hozzánk kötődő evangélikus felelőségére.

A népszámlálási törvényt a 2011. október 1-jei eszmei időpontban hajtják végre, az adatokat egész hó folyamán gyűjtik. A kötelezően összeírandó népességszám, demográfiai összetétel, iskolázottság, lakások adatai stb. mellett az adatszolgáltatás az egészségi állapotra, a fogyatékos-ságra, a vallásra, az anyanyelvre és a nemzetiségre vonatkozóan önkéntes. A kérdőíven a vallás megválaszolásánál ez olvasható: „Mely vallási közösséghez, felekezethez tartozónak érzi magát?” Legutóbb 6652 evangélikust regisztráltak Orosházán. Hiszem és tudom, többen vagyunk, mint ahányan egy évtizede evangélikus-

nak vallották magukat. Feltehetően többekben munkált az óvatosság, a régi beidegződés: nem jelent előnyt az, ha valaki kijelenti, az evangélikus egyházhoz tartozik. Természetesen azt is tudom, hogy időközben sok hittestvérünket elveszítettük, mások elköltöztek, külföldre vándoroltak. Ami pozitív: volt szépszámmal

Mindenki számít Népszámlálás 2011

keresztelés, többen csatlakoztak hozzánk, minket választottak.

Az utóbbi tíz esztendőben egyházunk munkahelyet biztosított óvodai, iskolai dolgozóknak és másoknak. Igen sok óvadás, általános és középiskolás került ki intézményünkéből, összességében szülők

ezrei tisztelték meg bennünket bizalmukkal. Sokan kapcsolódtak a Fénysugár Nyugdíjas Egyesülethez, veszik igénybe a Győry Vilmos Evangélikus Szeretetszolgálat biztosította lehetőségeket.

Felelősségünk, hogy szóljunk a népszámlálás jelentőségéről. Szóljunk a jelenleg óvodánkba járó 150 apróság szüleinek, az iskolánkat választó 550 gyermek hozzátartozóinak. Szóljunk a családban, a munkatársak, az ismerősök, a nyugdíjasok között.

A mai anyagi, gazdasági, társadalmi és morális válsággal küzdő világban egyáltalán nem mindegy, hány evangélikus él Orosházán. A most bevallott adatok a következő, vélhetően 2021-es népszámlálásig alapul szolgálnak a döntések meghozatalában.

Bízunk abban, hogy hitében és létszámában is növekedik, erősödik egyházunk! Mert minden evangélikus felelős minden evangélikusért!

KOSZORÚS OSZKÁR

Választási jelölőbizottság

Kérjük, mindenki figyelmesen olvassa el!

Az egyházközség vezető testülete (presbitérium és képviselő-testület) törvényeink értelmében megválasztotta az új jelölőbizottságot, hogy a hatévenként esedékes egyházközségi választások törvényes rendben történjenek meg.

A lelkészek kivételével lejárt a hat esztendővel ezelőtt megválasztott tisztségviselők, presbiterek, képviselő-testületi tagok mandátuma, ezért a elkövetkező hatesztendő ciklusra új választást kell kiírni. Ennek első feltétele a jelölőbizottság megválasztása volt, mely 2011. szeptember 5-én megtörtént. A jelölőbizottság tagjai: Ribár János igazgatólelkész (esperes), Koszorús Oszkár presbiter (egyházmegyei felügyelő), Györgyi István gondnok, Dérné Csepregi Klára presbiter (pedagógus), Csehi József presbiter (hivatalvezető).

A jelölőbizottság 2011. szeptember 15-én megtartotta alakuló ülését, és ezen az ülésen hoztak néhány, a választás ügyét elősegítő döntést. A jelölőbizottság elnökének megválasztották az igazgatólel-

kész, jegyzőkönyvvezetőnek a hivatalvezetőt. Döntés született abban a tekintetben is, hogy a templomban, gyülekezeti teremben elhelyeznek egy lakattal lezárt ládát, amelybe a jelöltek nevét leadhatják azok is, akik névtelenek kívánnak maradni a jelölés során. Ez a ládikó vasárnaponként a templomban található meg, a hét során a gyülekezeti házban. Természetesen a jelölőbizottság tagjainál is lehet adni a jelöltek nevét. Jelölésnél szükséges a jelölt neve mellett az elérhetőségét is feltüntetni (cím, telefon), mert a bizottság egyik feladata a jelöltek személyes megkérdezése arról, hogy elfogadják-e a jelöltséget.

Jelöltni lehet és kell az összes tisztségre, mint felügyelő, gondnok, jegyző, számvevőszéki elnök, presbiterek és képviselő-testületi tagok.

Jelölt lehet: evangélikus, konfirmált, istentiszteletre járó, járulékát rendszeresen rendező személy, aki tehát benne van a választói névjegyzékben. Ezt a helyzetet a jelölőbizottság állapítja meg az egy-

házközség adminisztrációja segítségével. A bizottság továbbá javasolja, hogy a jelöléskor az életkort is figyelembe kell venni. Vagyis gyakorlati tanács, hogy 75 esztendősnél ne legyenek idősebbek a jelöltek, tekintettel arra, hogy hat esztendő ciklusra kell választani. A gyülekezeti tisztségviselők esetében az életkor határa még ennél is lehet alacsonyabb, de ez csak óhaj.

Szeptember 18-ától (vasárnaptól) kezdve a lelkészek feladata hirdetni a jelölési akciót, rendszeresen fel kell hívni a gyülekezeti tagok figyelmét erre a fontos gyülekezeti eseményre.

A jelölésnek határidői is vannak. Első határidő: 2011. november 24., csütörtök. Ekkor a bizottság felméri a helyzetet, és szükség esetén kéri a további jelöléseket. Ha elegendő lenne a jelölések száma, még akkor is várakozásra kerül sor, mert a nagyobb létszámból könnyebb és törvényesebb a választás. Második határidő: a jelölőbizottság 2012. január 14-én tartandó presbitériumi gyűlésen terjeszti a presbitéri-

Bemutakozás

Szeretettel köszöntöm újságunk minden Kedves Olvasóját! Úgy gondolom, hogy a lelkési szolgálat alatt történő találkozások során nagyon sok emberi kapcsolat fog kialakulni, de hogy egy közös út elején legalább vázlatos képe legyen az „útítársaknak” arról, aki melléjük szegődött, engedjék meg, hogy egy rövid életrajzban bemutatkozhassak mindannyiuk számára.

1969. február 23-án születtem Budapestén. Középkolai tanulmányaimat a Pannonhalmi Bencés Gimnáziumban végeztem el 1987-ben. Érettségi után az ELTE Bölcsészettudományi Karának történelem-latin szakára jelentkeztem. Mivel felvételemet a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetemre irányították át, ideiglenesen várni kívántam az egyetem elkezdesével. Így az 1987–1988-as tanévben képesítés nélküli pedagógusként dolgoztam. Ebben a tanévben ért döntésem az az évek óta formálódó indíttatás, mely végül is meghatározta pályámat: beadtam jelentkezésemet az Evangélikus Teológiai Akadémiára. A sikeres felvételi után 1988–1989-ben sorkatonai szolgálatot teljesítettem.

Az 1989–1990-es tanévben kezdtem meg teológiai tanulmányaimat, amelyek ideje alatt folytattam a korábban megkezdett versenyszerű sportot: a kosárlabda NB II Keleti Csoportjában játékos voltam. A záró szigorlat megállása után 1993. július 3-án Szebik Imre püspök úr szentelt lel-

készé, majd pedig küldött ki 1993. augusztus 15-ei hatállyal Bakonyszentlászló, Bakonytamási, Zirc gyülekezeteibe segédlelkési szolgálatra. A lelkészképesítő vizsga letételét követően ugyanezen gyülekezetek lelkészükké választottak. Segéd-, illetve gyülekezeti lelkési szolgálatom ideje alatt 1993. december 1-jétől kezdve folyamatosan voltak helyettes lelkési megbízásaim, így gyakorlatilag a megye északkeleti részének mindegyik gyülekezetében (Sikátorban, Veszprémmvarsányban, Lovászpatonán, Nagydémen, Vanyolán és Csóton) végeztem szolgálatot. Az aktív sportolás eközben sem szakadt félbe, a 2007–2008-as szezoni III. osztályú Bakonyszentlászlói SE igazolt labdarúgója voltam.

A gyülekezeti szolgálat mellett az egyházi élet számos más területén is megtaláltak a megbízások. Kántorképzés, liturgiai és lelkészképesítő bizottsági munka, országos lelkési munkaközösség, egyházkormányzás, zsinat: mindezekben választó, küldő gyülekezetek, testületek bizalmát élvezhettem és igyekeztem megfelelni az elvárásoknak. Dátum és megbízás szerint így nézett ki mindegyik: 1992–2008: Kántorképző Intézet, tanfolyamlelkész, ének-, harmónium- és orgonaoktató, 2004-től tanfolyamvezető; 1998–2008: Ágendaszerkesztő és Liturgiai Bizottsági tagja; 2000–2008: Lelkési Munkaközösségek Országos Szövetségének elnöke, a zsinat hivatalbóli tagja, a Nyugati (Dunántúli) Egyházkerület Lelkészképesítő Vizsgabizottságának tagja, a győri Péterfy Sándor Evangélikus Okta-

tási Központ Igazgatótanácsának tagja, az Ösztöndíjbizottság tagja; 2003–2008: a Veszprémi Evangélikus Egyházmegye esperese.

A közéleti szerepvállalás is helyet kapott ez idő alatt. Bakonyszentlászlón 1998 és 2008 között önkormányzati képviselő voltam (2002–2006 között a pénzügyi bizottság elnöke), 2004-től 2008-ig a Veszprém Megyei Közgyűlés Bűnmegelőzési és Közbiztonsági Bizottságában dolgoztam.

Magánéleti válságom miatt 2008 tavaszán úgy döntöttem, hogy lemondok bakonyszentlászlói lelkési állásomról, az ehhez kapcsolódó, illetve ezekből fakadó egyházmegyei és egyházkerületi tisztségeimről, és a lakóhelyemhez kötődő közéleti feladatokról. Ezen túl, az egyházvezetés határozott akaratanak eleget téve, szolgálatom összes többi területéről is távoztam. 2008. július 15-éig a Sarepta Budai Szeretetotthonban szellemi és testi fogyatékosok ápolójaként és lelki gondozóként dolgoztam. Időközben beadott pályázatomban kedvező elbírálást követően 2008. július 1-jétől 2011. július 31-éig a Péteri Evangélikus Egyházközség lelkésze voltam. Igent mondván az Orosházi Evangélikus Egyházközség felől 2011 tavaszán érkezett meghívásra, augusztus 1-jétől ebben az óriási lehetőségeket rejtő, nagy-szerű gyülekezetben végzem szolgálato-

mat. 2008. október 22-én kötöttem házasságot Hoffmann Ágnes hegedűművész-tanárral, gyermekünk, Anna Rebeka 2009. július 18-án született.

ÖRDÖG ENDRE

um és a képviselő-testület elé a különböző tisztségekre jelöltek névsorát, és ennek a gyűlésnek kell a listát elfogadnia. Ez még nem választás, csak a jelöltlista elfogadása. A majd akkor meghatározandó vasárnapon (lehetőleg február végén, március elején) teljes körű gyülekezeti közgyűlésen kell megejteni a választást. Legkésőbb 2012. március 25-én kerülhet sor az új felügyelő, gondnok, jegyző, számvevőszéki elnök, presbiterek és képviselő-testületi tagok beiktatására és eskütételére. Természetesen ez egy ünnepélyes istentiszteleti alkalom lesz.

Mindenkit (lelkészeket és gyülekezeteket szerető evangélikus testvéreinket) szeretettel kérünk, hogy hordozzák imádságban ezt a fontos választási eljárást, hogy az új lelkészek és az új vezetőség tényleg Isten akarata szerinti gyülekezetvezetők lehessenek.

JELÖLŐBIZOTTSÁG ELNÖKE

ÚJ LELKÉSZ

2011. augusztus 1-jével evangélikus gyülekezetünkben megkezdte szolgálatát *Ördög Endre* lelkész.

Az egyházközség vezető testülete 2011. szeptember 5-én tartott ülésén elfogadta püspökünk intézkedését, és határozott abban is, hogy

*az ünnepélyes beiktatásra
istentisztelet és közgyűlés keretében
2011. október 22-én, szombaton, 11 órai kezdettel*

kerül sor az orosházi evangélikus templomban.

Örömmünk, hogy az igehirdetés szolgálatát Gáncs Péter elnök-püspök vállalta. Az iktatás szolgálatát – egyházi törvényeink értelmében – az illetékes esperes végzi. Erre az ünnepélyes alkalomra mindenkit szeretettel hívunk és várunk!
Erős vár a mi Istenünk!

Egyházközségi Elnökség

A Mesterről a sakkmesterrel

A radon, a Maros partján van egy park, amit úgy neveznek: „az öregek parkja”. Sakkasztalok vannak egymás mellett az árnyas fák alatt, ahol a nyugdíjasok sakkozhatnak, együtt lehetnek. Azok, akik az életet, vagy akár a hitet megharcolták, itt a sakktáblán még folytathatják a háborúkat. Mindenki szeretne nyerni. Mindig tele van ez a hely. Játékosokkal és kibicelőkkel egyaránt. Nagy harcok dűlnak itt a táblákon a fehérek és a feketék között. Vannak olyanok, akik játszanak, s vannak, akik csak nézik és kívülről, a játékon kívüli biztonságos „kibicérből” adják a jó tanácsot, mit kellett volna lépni akkor. „Vannak, akik vívják a forradalmakat, és vannak, akik kihasználják.” – jutott eszembe a napóleoni mondás, amikor letelepedtem az egyik asztalhoz. Magányos öregúr volt a túloldalán. Kezet fogtunk, üdvözöltük egymást. Szeret sakkozni? Kérdezte. Nem. Őszintén szólva, nem szeretek sakkozni. Sem emberekkel, sem bábukkal. Csak erre jártam és szerettem ezt a helyet, ezt a parkot, az embereket, a hangulatot, a fényeket és árnyékokat benne. De azért ismeri a játékszabályokat, igaz? Kérdezett ismét. Igen. A szabályokat, azokat ismerem. A lépéseket is. De ettől még nem leszek jó játékos. Csak játékszabály-ismerő. Játékos csak akkor leszek, ha meghozok egy döntést is, mégpedig, hogy akarok játszani, részt akarok venni a fehérek és feketék harcában. Játsszik egy partit? Nincs kivel játszanom, pedig itt ülök már órák óta. Kérdezte. Játsszom, ha akar. Egyeztem bele. Válasszon színt. Elmosolyodtam. Legyen a fekete. Az jobban illik hozzám. Próbáltam Ingmar Bergman Hedetik pecsét című filmjének egyik mondatát megismételni. Tudja, sakkmester voltam. Kezdte az öreg. Nem baj. Akkor tanulni fogok. Válaszoltam. Szótlanul játszottunk. Egymás után vesztettem el a bábukat, katonákat, közöttük pedig a kedvencemet: a vezért. Amikor lekerült a tábláról, megkérdeztem: Ön szerint, hogy hívják ezt a figurát? Királynő vagy vezér? Én királynőnek mondom. Miért? Kérdezett vissza a sakkmester. Csak kérdeztem. Amikor nekem apám tanította a figurák nevét, akkor vezérnek tanította. A király nem a feleségét viszi a háborúba, hanem a hadvezérét. A tábla legerősebb figurája. Az öreg elismerően bólintott. Igaza van. Szép magyarázat. És még valami. Ezeket minek hívják? Parasztok. Na, lássa, én ezeket gyalogoknak nevezem. Nem szeretem, ha leparasztozzák őket. Az más, hogy annak idején a tűzvo-

nalba azokat küldték, de attól még erősek és eldönthetik egy-egy parti kimenetelét. Értékes katonák. Azok. Helyeselt az öreg. Elveszett a vezére. Szólt. Vagy inkább figyelmeztetés volt? Káröröm? Valóban, a táblán kevés bábu maradt. A háború a végéhez közeledett. A tábla körül szanaszét heverték a kiváló vitézek, gyalogok, huszárok, futók és bástyák. Lehangelő, temetőre emlékeztető kép volt ez. A vezér nélkül mindent elveszítettnek láttam. „De küzd velünk a hős vezér, kit Isten rendelt mellénk.” Dúdoltam kétségbeesetten, mintha Luther Márton énekének jól ismert sorai visszahozhatnák a táblára a vezért. A vezér meghalt. Megölte a másik király, vagy annak katonája. Mit csináljak? Adjam fel a partit? Szálljak ki? Megtehetem. És akkor mi lesz? Van-e megoldás? Vagy tényleg minden elveszett? Lehet-e csatát nyerni a vezér nélkül? Nekem nem fog sikerülni. Néztam a táblán a figurákat és kombinálni próbáltam. Parasztt. Istálló. Betlehem. Elindultam a gyaloggal. Előre. Lassan. Lépésről lépésre. Más útja nem is volt, és nem is lehetett. Csak előre. A túlsó part felé. Amikor átért, lebukott a tábla látóhatárán. Kérem a vezért! Megváltja? Kérdezte az öreg. Olyasmi. Mosolyogtam. A vezérrel győztem. A vezér, ahogy maga mondja, mentette meg az életét. Kezdte az öreg. Az enyémet mindig. Kérdőn néztem rá. Tudja, a sakk is olyan, mint az élet. Fehér és fekete. A jó és a rossz folytonos küzdelme. Mindketőnek vannak királyai és katonái meg bástyái. És szint is választhatunk. Jézus Krisztus a mi vezérünk. Nélküle olyan elveszettek vagyunk és olyan reménytelenek tünik a küzdelem, mint nekem itt az imént. Ott hevert a halott katonák között. De visszatért. Mi is lekerülünk a tábláról. Ki hamarabb, ki később. De itt is van egy játékszabály: ha a gyalog átér a túlsó partra, megválthatja bármelyiket a táblán kívülről. Jézus Krisztus szolgáló formát öltött, kiüresítette önmagát, mondjam csúnyán, hagyta magát leparasztolni, átért a túlsó partra, hogy azokat megváltsa, akik már csatát vesztek és lekerültek a tábláról, akikre úgy nézünk innen a „kibicérből”, mint haszontalan figurákra. Visszatért, mint vezér, és hisszük, hogy az idők végezetén is visszatér a fehér lovon, mint győztes. Az öreg nagyot sóhajtott. Akkor ezután én is vezérnek fogom nevezni. És már nem parasztozok itt a táblán sem. Köszönöm a jótékot, mester. Nyújtottam a kezem. Mester? Legyintett az öreg. Még sohasem esett ennyire jól a vereség. Vagyis... még-

Számadás

*Könyörülök, akin könyörülök,
kegyelmezek, akinek kegyelmezek.”*
[2Móz 33,19]

Még perzsel a nyári nap és langyos az éjszaka, de a fogyó nappal mind sietősebben váltja fel a lopakodó alkony, emlékeztetve földi létünk mulandóságára.

Éveink, évtizedeink egyre gyorsabban peregnek. Néha meg kell állnunk egy-egy pillanatra, hogy visszanezzünk, és magunkba szállva számadást végezzünk. Nehéz a számadás! Keserű a tudat, hogy mulasztások, vétkek, el nem végzett vagy rosszul elvégzett feladatok, elfecsérelt órák, elvesztegetett talentumok árnyékolják be életemet.

„Minden ember kivétel nélkül bűnös” [Rm 2,29] Sokszor a legjobb szándék is zátonyra fut, a jónak látszó tervek megghiúsulnak. Hiába minden igyekezet, a remélt siker elmarad. A mindennapok gondjai nyomasztanak, újabb és újabb váratlan élethelyzetek megoldása terheli idegrendszerünket, teszi próbára testi-lelki erőnket. Politikai, társadalmi, gazdasági válságok, természeti csapások és betegségek szedik áldozataikat. Az élet útvesztőiben alattomosan felbukkanó kísértések gáncsolják el lépteinket. Elesni könnyű, felállni annál nehezebb! Sok erőfeszítéssel kidolgozott életutunkon a látszólag szürke, eseménytelen hétköznapiakban is kövekbe, kátyúkba botlunk. A magunk erejéből képtelenek vagyunk úrrá lenni gyengeségeinken.

Minden élethelyzetünkben egyetlen menedékünk, Akitől a segítséget kérhetjük, és biztosan megkapjuk: a mi Mennyei Atyánk!

„Taníts engem a te akaratodat teljesítenem, mert Te vagy Istenem. A Te jó lelked vezéreljen engem az egyenes földön!” [Zsolt 143,10]

FÜRST ENIKŐ

is csak nyertem. Mosolygott. Közben újabb partner érkezett az asztalhoz. Foglaljon helyet. Mondta a mester. Válasszon színt. Tenyerén tartotta mindkét vezért: a fehéret és a feketét is.

HORVÁTH CSABA
evangélikus lelkész
(Fazekasvarsánd)

Énekeljete az Úrnak!

Az Evangélikus Élet augusztusi számában Dr. Hafenschner Károly (ifj.) számomra meggyőző, és továbbgondolkozásra indító cikket írt evangélikus énekkincsünk megőrzése érdekében. Már a cikk címe is felrázó és figyelmeztető üzenetet hordoz: „Magunk alatt vágjuk a fát – avagy ki fog itt énekelni tíz év múlva az istentiszteleten?”

Miről is van szó? Megbillent az arány az ifjúsági, modern gitárkíséretes énekek és a veretes, értékálló, zenei és bibliai értelemben is értéket hordozó énekek között az utóbbi rovására, melyet egyre többen – fiatalok és idősebbek is – elavultnak, unalmasnak tartanak. Ezért közösségi alkalmakon inkább a könnyebb, „szórakoztatóbb” megoldást választják. Téves megállapításként az is elhangzik, hogy a gyerekek nem szeretik az Evangélikus Énekeskönyv énekeit. Ez volt az a gondolat, mely leginkább szíven ütött és arra indított, hogy leírjam személyes élményeimet, emlékeimet a témával kapcsolatban, evangélikus énekkincsünk megővéséért.

Ezek az énekek végigkísérték egész életemet: keresztelekőn, esküvőkön (mostanában esküvőkön nincs gyülekezeti éneklés), temetéseken szóltak. Gyermekkoromban otthon is. Velünk élő nagynénémnek csodálatosan szép hangja volt. Gyengén látott, később csaknem teljesen megvakult, de az énekeskönyv énekeit kívülről tudta. Otthon ő így imádkozott. A templomban is kihangzott biztos énekhangja.

Édesanyám is szépen és lelkesen énekelte az istentiszteleteken. Idős korában súlyos betegség következtében lebénult a torka. Felépült ugyan, de a hangszálai békák maradtak. Nem tudott többé énekelni. Nem törődött vele. Az istentiszteleten egy ugyanazon hangon „énekelte” együtt a gyülekezettel. Számomra az övé volt a legszebb éneklés.

A továbbiakban az iskolánkhoz fűződő „énekes” emlékeimet szeretném megosztani a kedves olvasóval. Az a megállapítás, hogy a gyerekek nem szeretik az Evangélikus Énekeskönyv énekeit – tapasztalatom szerint – nem állja meg a helyét. Inkább a nevelésen, na meg a külső társadalmi hatáson is múlik, hogy ahogy nőnek, korosodnak, úgy múlik az énekes kedvük, a nehezebb, komolyabb zene iránti fogékonyságuk. Énektanárként évtizedekig tanítottam kis elsősöket. Az éneklés iránti lelkesedésük határtalan.

Evangélikus iskolánkban csaknem 20 év óta kedves hagyomány, hogy félévkor,

amikor már a többség tud írni, olvasni, minden elsős kisdíák ajándékba kap egy énekeskönyvet. Valóságos ünnep volt ezután az első énekóra. Mint a kincset, úgy fogták kezükbe a kicsik a becses ajándékot. Lelkesen keresték ki az első éneket, a negyvenest: „Jer, dicsérjük Istent”. Ujjukkal szántották a papírt, nagy akarással betűzték a szavakat, boldogan fújták az éneket. Azután jött a nehezebb, az „Erős vár a mi Istenünk”. Ezt már ismerték, mert a reformáció ünnepére megtanultuk, csak úgy hallás után. Ez az ének azért volt érdekes, mert ezúttal követhették a könyvből az ismert szöveget. Nem csoda, ha ezek után legkedvesebb énekek között tartották számon, s milyen büszkeség volt, hogy ünnepi alkalmakkor együtt tudták énekelni a gyülekezettel. Nem állítom, hogy a későbbi években mindig töretlen lelkesedéssel vették tudomásul, hogy az énekórák elengedhetetlen felszerelése az Evangélikus Énekeskönyv, de elfogadták. Sőt azt is, hogy a gimnáziumi osztályokig bezárólag nemigen van olyan énekóra, ahol ne énekelnének belőle. Nyolcadik osztályban újra előkerült az „Erős vár a mi Istenünk”. Minden versszakával meg kellett tanulni kívülről, és egyenként felmondani – tanórán kívül, mert sok időt vett igénybe. Csak jó jegyet kaphattak rá, addig lehetett próbálkozni, amíg nem ment. Nem zúgolódtak, sőt örültek, ha sikerült. Remélem, hogy az ének üzenetét is megőrzik, nem csak mint ismeretet!

Az iskolában a felnőttek közösségében is zengett az ének. Minden értekezlet, megbeszélés előtt közösen énekelünk – többnyire az énekeskönyvből. (Bizonyára így van ez most is.) Voltak különösen kedves énekeink, pl. „Az Úr csodásan működik”, „Ne aggódalmaskodjál”. Ilyen kezdés után már könnyebb volt a küzdelmeket és nehézségeket együtt hordozni, a sikereknek együtt örülni, az eredményeket, a problémákat számba venni. Számtalan közös örömben és szomorúságban is együtt voltunk a tantestülettel közös éneklésben. Számomra legemlékezetesebb alkalmak azok a temetések voltak, melyeken kollégáktól vagy kollégák közeli hozzátartozóitól búcsúztunk. Végigénekeltek a szertartásokat, ezzel is kifejezésre juttatva együtt érző szeretetünket. Ugyanakkor bizonyágtétel is volt egy olyan városban, ahol a néma – közös éneklés és közös imádkozás, sőt Isten ígéje nélküli – temetések a megszokottak. Szólnom kell még a pedagóguskórusról, melynek próbái és fellépései

rendkívüli zenei és lelki élményt nyújtottak.

Személyes megtapasztalás, csodálatos érzés teljes átéléssel, az orgona hangjainak kíséretében templomunk ősi falai között énekelni ismerősen csengő, belénk ivódott énekeinket. Mintha előrement szeretteink is ott ülnének velünk. Ilyenkor Isten közelségét még inkább érezhetjük. Imádság lehet minden énekünk, ha valóban átérezzük üzenetét. De a templom falain kívül is megtapasztalhatjuk mindezt úgy, ahogyan a következőkben olvashatjuk. Egy közelmúltban megjelent riportból idézem egy szerető férj emlékezését a felesége kórházi betegágyánál átélt nehéz próbáról: „Miután nem lehetett vele másként kommunikálni, leültem mellé és elővettem az evangélikus egyház énekeskönyvét... Eleinte megvártam, hogy a nővérek kimenjenek, s csak akkor kezdtem énekelni. Később már nem zavart. Emlékszem, még alig tudtam beszélni, de lelkészgyerekként már fújtam a veretes énekeket. Attól kezdve évtizedeken át gépiesen, hogy a malasztos szövegek soha meg sem érintettek. Márta ágya mellett tetten értem bennük az Istent.”

A fentiekben az Evangélikus Énekeskönyv énekei mellett szóltam úgy, hogy a keresztyén könnyűzene körébe tartozó énekeket magam is szívesen énekeltem bármikor, amikor arra alkalom adódott gyermekek, fiatalok vagy idősebbek közösségében. A leírtak ellenére bizonyára voltak és vannak saját mulasztásaim is abban, hogy az evangélikus énekek napjainkban háttérbe szorultak. Talán még nem késő ezen változtatni mindannyiunknak, akiknek ez szívügye kell hogy legyen.

Mindennek megvan a maga helye és ideje. Vannak alkalmak, ahol odaillo módon hangzik a keresztyén könnyűzene, sőt magával ragadó hatása miatt akár missziói szolgálatot is betölthet. De mellette, sőt első helyen számunkra mégis a komolyzeneként számon tartott korál dallamok azok, melyek évszázadok során végigkísérték egyházunk szertartásait, istentiszteleteit, közös alkalmait, és elődeink megőrizték azokat eredeti értékükben. További őrzésük ránk vár. Pótolhatatlan mulasztást követünk el, ha továbbra is „magunk alatt vágjuk a fát”.

JANTOS ISTVÁNNÉ

Varga Diána hatodéves bemutatkozása

„Íme, az ajtó előtt állok, és zörgetek:
ha valaki meghallja a hangomat, és kinyitja
az ajtót, bemegyek ahhoz, és vele vacsorálok,
ő pedig énvelem.” [Jel 3,20]

Kedves Gyülekezet! Szeretettel köszöntök mindenkit. Ezt az ígét választottam most arra a célra, hogy bemutatkozhassak, hogy elmondjam, Isten engem ezen az ígén keresztül is (sok más ige mellett, de ezt éreztem a leghangsúlyosabbnak) hogyan vezetett el idáig.

Már egészen kisgyermekkorom óta vallásos nevelést kaptam, főleg a nagyszüleimtől. A legtöbbet nagymamáimtól, dédnagymamáimtól hallottam Istenről. Három és fél éves voltam, amikor beíratkák a szüleim egy gyermekotthonba, amely óvoda és iskola is volt egyben. Azt mondta ott az igazgatónő, hogy szakember szükséges a nevelésemhez, hogy mindent, ami a vakságomhoz kell, ott tanuljak meg. *Isten már a születésemkor is nagyon mellettem állt.* Hét hónapra születtem, anya éppen előadást hallgatott az egyetemen, gyalog ment be előadás után a kórházba. Háromszor élesztettek újra és megmaradtam. Szépség hibám annyi lett, hogy egy kisebbfajta agyvérzés következtében a jobb lábam másfél centit rövidült. Néhány nappal később a retina levált a szememről. Rátett egy lapáttal az oxigén-túlادagolás is, amelyet az inkubátorban kaptam. Isten nem akarta, hogy meghaljak, ráadásul csupán annyi bajom lett, hogy megvakultam és az egyik lábam rövidebb, semmi más bajom nem volt. Később nagyon sokat gondolkodtam ezen.

A vallásos nevelés, a sok bibliai történet hallgatása és a gyermekotthoni nevelés következtében hallottam tehát Istenről. Ez a gyermekotthon katolikus volt. Már kicsi koromban fújtam a szentmisét szóról szóra, ráadásul háromévesen a Miatyánk imádságot is tudtam. Sokszor mondták, hogy lelkész lesz belőlem. Iskolai tanulmányaimat a gyermekotthonban kezdtem el. Az osztálytársaim csak fiúk voltak. Olyanok voltak, mint a testvérek, nagyon szép időszak volt. Gyermekkorom legszebb éveit voltak ezek. Otthon a szüleim, nagyszüleim a bibliai történeteken kívül sok mesét olvastak nekem. Anyai nagymamám sokat mesélt Jézusról. Bennem Ő akkor úgy élt, mint egy általmazó bácsi. Ma pedig mint a Jó Pásztor, vagy mint egy társ, aki mellettem van. Tízévesen átkerültem a Vakok Általános Iskolájába, mert megbuktam matemati-

kából és a szüleim jobbnak látták, ha ott tanulok tovább. Ott nem szerettem lenni, nagyon zárt volt a légkör, alig mentünk valahova. Nagyon lelki beteg lettem, mert az osztályom kiközösített. Nagyon zárkózott voltam és ez nem tetszett nekik. Mára már teljes velük az összhang. Hiányzott a gyermekotthon. Végül Móra kerültem, ott befejeztem az általános iskolát. Nyolcadikos voltam, mikor jobban kezdtem nyitni az emberek felé. Ez is egy katolikus iskola volt, ahol tanulhattam evangélikus hittant a móri lelkésztől. Akkortájt kezdtem el beépülni apró gyülekezetünkbe. Konfirmáltam, de Isten továbbra is a vallás része maradt számomra, sokat nem törődtem vele.

Gimnáziumba kerülésem előtti nyáron voltam először a főtí kántorképzőben, ami nagyon meghatározó lett az életemben. Új emberekkel találkoztam, jobban megismertem az evangélikus énekeket. Ugyan régebben már tanultam zongorázni, de a harmónium újdonság volt számomra. A kántorképzőbe azért kerültem, mert szó volt arról, hogy kellene kántor a gyülekezetünkbe és a lelkészünk legidősebb fia Pestre ment dolgozni, így nem tudta ellátni ezt a szolgálatot. Azért is jöttem én szóba, mert zongorázni tanultam és könnyű volt ráhangolódnom a harmóniumra. Nehéz szívvel jöttem el a kántorképzőből, mert sok mindenkit megszerettem a két hét alatt, nehéz volt visszatérni a régi kerékvágásba. Elkezdődött a gimnázium, s vele sok újdonság. Közben azonban rá kellett jönnöm arra, hogy el kell engednem valakit, akihez ragaszkodni kezdtem a kántorképzőben. Nagyon nehéz volt ez nekem. Ekkor kezdtem el komolyabban Isten felé fordulni, imádkozni Hozzá. Egyik este a nagymamám olvasta fel az ígét a Jelenések könyvéből, a 3,20-at. Ez akkora hatással volt rám, hogy utána elmondtam Jézusnak: én beengedem azon az ajtón. Elmondtam még neki, miket bántam meg, és Rábízta azt is, akit el kellett engednem.

Ezek után egy ideig jó is volt ez így, csak hogy ismét elfeledkeztem Istenről. Folytattam a gimnáziumi tanulmányokat, sajnos az osztálytársak nem szerettek, mert kizártam őket az életemből. Mára már rájöttem, hogy azért nem kedveltek, mert Isten nélkül akartam ezt az egészet, mert mindent Nélküle, egyedül akartam megoldani. Nem vettem ugyan észre, de kirekesztettem az életemből, Neki újra és újra zörögnie kellett az ajtómon, csak én nem hallottam. Nagyon szé-

pen elterveztem, hogy gyógypedagógiára szeretnék menni, ehhez kellett volna a biológia. A tanárnő olyan anyagot kért számon tőlünk, amiről nem mondta, hogy meg kell tanulni, mert eredetileg nem volt kötelező. Mikor számon kérte, feladtam a próbálkozást, hogy abból akarjak leérettségizni. Jött a magyar. Természetesen nem adtam fel, hisz' sérült emberekkel akartam foglalkozni. De mégis nyugtalan lettem. Mindig is érdekelt a lelkigondozás, sok barátom, ismerősöm hozzám fordult, ha problémája volt. De nem akartam magamnak se bevallani. Az ötlet mégis akkor vert szöveget a fejembe, mikor a sok gyötrődés közepette megfogalmaztam magamban, hogy szeretnék mások lelki baján segíteni, hogy mellettük legyek. Ezért ismét imádkoztam, majd eszembe ötlött a teológia. Más-hogy nem szerezhetek lelkigondozói diplomát, csak ha ezt elvégzem, valahol ezt hallottam. Akkor még csak lelkész- és hittanárszak volt ott. Beadtam a legutolsó pillanatban a jelentkezésemet a lelkészszakra és fel is vettek. Mivel állami gimnáziumba jártam, nem tudtam érettségizni hittanból, de a tételeket megkaptam, és csak két pontot vesztettem a felvételin. Si-mán felvették. Elsőben pedig héberből és görögökből is le tudtam szigorlatozni, gond nélkül. A könyveket beszkeneltem, laptopon jegyzeteltem már gimiben is, egy felolvasóprogram pedig mindent felolvasott. A hébert és a görögöt nem, azt évfolyamtársak és tanárok olvasták. Végig-végig éreztem, hogy itt a helyem. Jézusnak ezt a zörgetését meghallottam. Ezt, mikor a teológiára hívtak. Komolyan vette, mikor a teológiára jelentkezésem előtt imádságban azt mondtam Neki, hogy Nélküle egy tapodtat sem akarok menni. Négy évig veszekedtem Istennel, hogy hagyjon a lelkészszakkal békén, a prédikálásokkal is. De nem hagyott. Mindig megerősített – főleg a körülményeken, helyzeteken keresztül – abban, hogy itt kell lennem. A prédikációimnak hatása volt, pedig én nem akartam, és a mai napig sem akarom. Mindig a háttérben akartam lenni. Próbáltam Istentől elmenekülni, s voltak az életemben nem szép dolgok is.

Végül 2009-ben végleg feladtam az Istennel való harcomat. Megadtam magam. Az akkori szobatársam ebben rengeteget segített. Jézussal ismét egymásra találtunk, és ez azóta is így van. Ő zörgetett, én pedig végképp beengedtem. Már lelkiismeretesen eljártam szupplikálni, végeztem a feladataimat, nem bújtam ki a

80 éve szentelték fel a szentetornyai evangélikus templomot

1931. október 18-án örömteli alkalom volt Szentetornyán, mivel hosszú előkészületek után templomot szentelhettek az ottani evangélikusok.

A szentetornyai gyülekezetet 1854-ben alapították, mint az orosházi gyülekezet filiáját. Az erősödő gyülekezet először földeket vett a tanító számára, később iskolát indított, majd parókiát építtetett a lelkésznek. A templomra a gyűjtést már 1874-ben megkezdték. 1878-ra megvásárolták a templom számára a telket. A gyülekezet 1895-től önállósodott. 1903-tól lelkészt is hívott, ekkor Prodradszky Jánost választották meg. 1914-re összegyűlt a pénz a templom építésére. Akkor a történelem vihara megakadályozta a munkálatokat. A gyülekezet által

gyűjtött 18 000 koronát a világegés mind elvitte, pedig az akkori pénzüsszeg elengedő lett volna az építésre. A vesztes háborúval tehát nemcsak emberéletek sokasága veszett oda és az ország kétharmada, hanem a Csermák Elemér lelkész által gyűjtött pénz is.

A háború után újra kezdődhetett a gyűjtés, s az építkezés is megindult. 1928-ra tető került a templomra. A gyülekezetre újabb csapásként jött a nagy gazdasági világválság, így csak kölcsön felvételével sikerült folytatni az építést, amely 1930-ra befejeződött. Akkorra 54 000 pengőbe került. A templomra felvett 20 000 pengő hiteltartozást csak 1946-ra tudták rendezni. 1931. október 18-án nagyon szép templomszentelési ünnep volt. Raffay Sándor püspök szentelte fel a templomot, de az ünnepet beárnyékolta, hogy a „templomépítő” lelkész, Csermák Elemér egészségét megviselték a felmerülő nehézségek, ezért idő előtt nyugdíjba vonult.

A háború után még volt egy kisebb felendülés, de hamarosan ellehetetlenült a gyülekezet élete. A földeket és az iskolát államosították, az embereket elvadították

a templomtól. A lelkészek anyagi helyzete is megrendült. Az itt szolgálók közül sokan elhagyták hivatásukat, volt olyan, aki hazáját is kénytelen volt. A gyülekezet idővel ismételtelen az orosházi anyagyülekezet leányegyházává vált.

Milyen tanulságot rejt a gyülekezet élete? Azt, hogy mi nem tudjuk függetleníteni magunkat a világtól. Jöhetnek olyan időszakok, amikor nyilvános az üldözés, és olyan, amikor a felsőbb hatalom támogatja az egyházat. Szavakban legálabbis ezt történt a két háború közt. A gyülekezet előre lépni mégis csak saját áldozatvállalás árán tudott.

Ma sem várhatunk más hozzáállást, mint korábban. Tudnunk kell, hogy ezen a világon a szembenállás soha nem szűnik meg. Mi mindig ellenszélben leszünk. Egyvalami azonban rajtunk múlik. Mégpedig az, hogy menyire bízunk Megváltónkban. Nem mindegy, hogy milyen állapotban érnek nehézségek egy közösséget. Az Úr Jézus adja, hogy igéje hirdetéssé közöttünk még sokáig azon falakon belül, melyeket elődeink építettek!

LACZKI JÁNOS

☞ prédikálás elől, pedig nagyon félttem. De mindig kaptam erőt.

Úgy látszik azonban, hogy a saját magammal való vívódás sosem fog véget érni. Tavaly nagyon nagy tragédia tört be az életembe, ami miatt életem végéig sebet fogok hordozni. Majdnem otthagytam a teológiát, mert nem éreztem méltónak magamat semmilyen szolgálatra. De Isten mégsem hagyta. E tragédia által még fogékonyabb lettem az emberek bánatára, bajára. Mindezek ellenére úgy ahogy, de már tudok boldog lenni.

Ezen az ígén keresztül tehát megtanultam, hogy Isten nagyon-nagyon sokáig nem adja fel azt, hogy minket Magához hívjon. Lehet, hogy sokszor úgy érezzük, gyengék, sőt méltatlanok vagyunk arra, hogy Őt szolgáljuk bármilyen kis vagy nagy dologban, de Neki pont ez kell: a mi erőtlenségünk, gyengeségünk, méltatlanságunk. Nála nincs olyan, hogy kevésbé elismert munka. Neki nem csak a lelkési vagy bármilyen nagyobb horderejű szolgálat ér valamit, Neki a legkisebb teendő is szolgálatnak számít.

Végül arra biztatom a testvéreket, hogy értsétek meg: ti mindnyájan nagyon értékesek vagytok, megismételhetetlenek. Minden méltatlanságotok ellenére Isten titeket akar egyen egyenként. Olyan fontosak vagytok neki, mintha csak ti egyedül lennétek a világon. Ámen!

Köszönöm a türelmet! Istennek és a gyülekezetnek köszönöm, hogy itt lehetek!

(Elhangzott 2011. szeptember 18-án)

Szent István király imája

A mélységből kiáltok Hozzád, hallgass meg, Uram! Taníts meg, hogy kell könynyezni a meg nem érdemelt örömben, s hogyan kell örülni a megérdemelt könnyben.

Adj erőt, hogy kevésbé csillogásom elhomályosítsam, s az alázatosság színtelenségét okozsan csillogtassam.

Taníts meg, hogyan kell a gyengékhez lehajolni, s hogyan kell féktelen erővel egyenesen állni.

Adj erőt, hogy fölényesen legyőzzem a testet, s alázatosan megadjam magam a leleknek.

Taníts szelíd szóra, ha bántások érnek, s hideg mosolyra, ha jogtalan dicsérnek.

Adj erőt napközben, hogy el ne fáradjak, s fáradtságot este, hogy rögtön elaludjak.

Taníts meg lendülni, ha Reád találtam, s hirtelen megállni, ha utat hibáztam.

Ne add meg mindig, amit nagyon kérek.

Taníts bátor lenni, mikor nagyon félek.

Engedd a világot megvetve szeretni, csak magadat ne hagyd soha elfeledni.

Ez a kívánságom, ez maradjon végleg, de ha másként szólnék, nagyon szépen kérek, ne nehezted el reám, ne fordítsd el orcád, hiszen a mélységből kiáltok fel Hozzád.

Közl: FÜLÖP BÉLA (KÁROLYI)

Egyházközségi munkaterv

(kivonat)

Minden munkaévben elkészítjük a munkatervet, részben a lelkészek beosztása, részben a gyülekezeti alkal- mak tervezése miatt. S mindezt igyek- szünk közhírré tenni a jó tájékozottság ér- dekében. Fontos munkaesztendő vár ránk: különös tekintettel a gyülekezeti és az egyházmegyei választások miatt.

Aktuális alkalmaink

Heti gyülekezeti alkalmaink:

- Minden vasárnap 9 órakor Családi Istentisztelet a Győry Vilmos-teremben.
- Istentisztelet 10 órakor a templom- ban.
- Vasárnap 17 órakor Reménység Istentisztelet.
- Kedd és péntek 8 órakor reggeli áhí- tat.
- Kedd és csütörtök 14 órától nyugdí- jasklub (keddenként áhítat).
- A csütörtöki istentiszteletet 17 óra- kor kezdődik, ajánljuk különösen azok- nak a testvéreknek, akik nem tudták meg- szentelni a vasárnapot. Továbbra is tart- juk, hogy minden harmadik csütörtök úr- vacsorai istentisztelet. Az elnevezést megszoktuk, de teológiaiilag nem helyes, pl. utolsó vacsora szentsége vagy oltári szentség. Hitünk minősége és a szentsé- gekhez, valamint a szentigéhez (igehir- detéshez) való viszonyulásunk egyene- sen arányos. Az élő hitű evangélikus éhe- zi és szomjazza Isten igéjét és a Jézustól kapott szentségeket. Ha nem kívánczik utána, akkor haldoklik a hite vagy telje- sen privatizálta.

Alkalmaink havonta egyszer:

- Férfiak sátra: minden második csü- törtökön, istentisztelet után, azaz 18 órai kezdettel. Új téma: a példázatok. Október 13. (A királyi menyegző – Mt 22,1–14). November 10. (A talentumok – Mt 25,14–30). December 8. (Az elveszettek – Lk 15,1–32 – Győri Gábor esperessel.
- Diakóniai csoport: minden hónap utolsó hétfőjén 16 órakor.
- Ezüstenyő Otthon: minden hónap első csütörtökjén 14 órakor.
- Presbiteri és képviselő-testületi bib- liaóra: minden hónap első keddjén 17 órai kezdettel (a gyülekezeti teremben).

További alkalmaink:

- Egy különleges és örvendetes alka- lom a Tipegők alkalmá minden hónap 2. és 4. vasárnapján 10 órakor.
- Temetői istentiszteletek november 1- jén lesznek (Alvégi és Felvégi temető) 14 órától.

ADVENTI SOROZAT December 8–11.

Vasárnapi
szeretetvendégségünkön
GYŐRI GÁBOR
esperes
szolgál igehirdetéssel.

Hatodévesünk van

Varga Diána, aki sikeresen elvégezte az Evangélikus Hittudományi Egyetem- en az 5 esztendőt, szép eredménnyel, s most, 2011 szeptemberétől gyülekeze- tünk hatodévese. Mint tudjuk, testi szem- mel nem lát, de remekül érzékeli a vilá- got. Köszönet azoknak a testvéreknek, akik vállalták, hogy hétvégeken meghív- ják egy-egy napra az otthonukba. A men- tori megbízást szeptember 10-én átvet- tem az EHE (Evangélikus Hittudományi Egyetem) tanévnyitóján. Kérésként tol- mácsolták az egyetemről, hogy engedjük szolgálni gyülekezet előtt is. *(Szeptember 18-án be is mutatkozott nálunk új hatodéve- sünk. Ennek szövege lapunk 6. oldalán olvas- ható – Szerkesztő)*

Örömünk az iskolánk és az óvodánk

A lelkészek részt vesznek az intézmé- nyünk életében, részben hittanórákon, részben áhítatok alkalmával.

Kérés az intézményvezetőhöz: szor- galmazzuk a gyermekek havi egyszeri is- tentisztelet-látogatását, szimpatikus a régi, bevált módszer, hogy egy-egy osztály együtt jön el a templomba. Előre is kö- szönjük a segítséget a konfirmáció ügyé- ben.

Ha van évforduló, akkor azt komo- lyan kell venni, pl. tavasszal a Székács- napok vagy mikor kezdődött iskolánk legújabb kori története. Gondolni kell arra is, hogy új igazgatótanács szülessen, minimum jövőre. Két dolog fontos: az evangélikus öntudat és a tanulmányi eredmény.

Nem egyszerűsödött a helyzetünk: a városban kettő egyházi iskola keletkezett a semmiből. Ez az Isten csodája. Plébános úr (Dr. Laurinyecz Mihály) tájékoztatott, hogy 60 kiselsős között nincs egyetlen evangélikus sem. Ezt még nagyobb csodának tartom. A reformátusok beje- lentették: náluk a református hittan min-

denkinek kötelező, ha véletlenül lenne más felekezet, akkor órarenden kívül.

Választások

2011. szeptember 5-én megválasztot- tuk az új jelölőbizottságot, amelynek tag- jai: Ribár János igazgatólelkész (esperes), Koszorús Oszkár presbiter (egyházme- gyei felügyelő), Györgyi István gondnok, Dérné Csepregi Klára pedagógus (presbi- ter), Csehi József hivatalvezető (presbi- ter).

A presbitérium létszáma hatnál nem lehet kevesebb, huszonöt nál nem lehet több. Az ülés úgy döntött, hogy a presbi- terjelöltek megválasztásuk esetén nyilat- kozatban vállalják, hogy 1.) presbiterként minimum havonta egyszer megszentelik az ünnepnapot, azaz istentiszteletre jön- nek, 2.) nem kérnek rendszeresen kimen- tést a gyűlésekről, 3.) anyagilag is meg- felelően támogatják az egyházközség éle- tét (1%).

A képviselő-testületet hagyomány- tiszteletből őrizzük. Az előírás szerint 4 ezer tag felett lenne rá szükség, jelenleg ennyi bejegyzett gyülekezeti tagunk nincs. Vagyunk tízezen is, de csak nép- egyházi szinten. Sajnos. A hagyományt tisztelve senki nem tiltja meg a képviselő- testület megválasztását, ami kiváltja a közgyűlést. A MEE IV. Tv. 20. § szerint a képviselő-testület száma 50-nél kevesebb nem lehet! A IV. Tv. 20. §. (3) bek. szerint: (3) Az egyházközségi képviselő-testület- nek hivatalból tagjai a presbitérium tag- jai. A képviselő-testület választott tagjai- nak száma meg kell, hogy haladja a pres- bitérium létszámát.

Úgy kell összeállítani a képviselő-tes- tületet, hogy a létszáma eggyel több legyen a presbitérium létszámánál. Ha 15 presbiter van, akkor minimum 35 képvi- selő-testületi tag kell. 25 presbiter eseté- ben 26 képviselő-testületi tag kell. Ez a legideálisabb.

A választás előkészítésénél tudni kell: a jelölőbizottság számára mindenki ad- hat meg neveket, mindenki tehet javas- latot, akár írásban, akár szóban, tisztség- viselőkre, presbiterekre, képviselő-testü- leti tagokra. Január végéig össze kell állí- tani egy névsort, időben meg kell min- denkit kérdezni, vállalja-e a szolgálatot. Február végén, március elején teljes köz- gyűlésen kell megválasztani a presbitere- ket és a képviselő-testületi tagokat. Mini- mum 2012. március utolsó előtti vasár- napján, azaz március 24-én, de legkésőbb

Leányegyházak munkaterve

Az előző évek tapasztalatainak megfelelően továbbvisszük a bevált igei alkalmakat, és újakat szervezünk a gyülekezeti tagok kérésének megfelelően.

Szentetornyán kedd délutánonként felváltva két helyen házi bibliaórát tartunk. Ezek az alkalmak azokat szólítják meg, akik mélyebb igesmeretre szeretnének eljutni. Sok olyan embert szólítanak meg, akik templomba nem vagy csak nehezen jutnak el. Szentetornyán havonta lesz gyermekalkalom, játszóház, kézműves foglalkozás. Ezek a magyar és a cigány gyermekeknek egyaránt szólnak. Adventi időszakban kéthetente tartunk alkalmakat gyermekek számára. Ilyenkor felkészülünk a karácsonyi ünnepekre. A tavaszi időszakban a kézműves alkalmak szintén kéthetente lesznek. Cigány bibliaórákat szervezünk fiatalok és idősebbek számára a következő esztendőben konfirmálni is fognak közülük. A nyári cigánytábor hatásainak elmélyítése a cél.

Rákóczi-telepen kéthetente ifjúsági bibliaórát tartunk az újonnan épült gyülekezeti teremben. Ez az alkalom beszélgetős lesz. Az adventi időszakban itt is tartunk gyermekalkalmakat, amelyeken felkészülünk a karácsonyra. Hitoktatáson hetente találkozom a gyermekekkel. Tervezzük, hogy havonta egy istentisztelet családi alkalom lesz, amelyen a gyermekek is szolgálnak. Valamint havonta lesz egy alkalom a gyermekes szülők részére, amelyen a gyermeknevelésből

adódó kérdéseket fogjuk megbeszélni (szülői kezdeményezésre) előbb háznál, majd a gyülekezeti teremben. Gyermekek és felnőttek számára egy egynapos kirándulás szervezünk október 15-én.

Kardoskúton október 2-án aratási hálaadó istentisztelet lesz, mely ökumenikus alkalom, utána szeretetvendégség. Kétheti rendszerességgel tartunk a Rajki családnál bibliaórát. Októbertől konfirmándus-oktatás is lesz.

A leánygyülekezet részére indítunk egy saját internetes honlapot az aktualizált programok ott is megtalálhatók.

Heti rendszerességgel tervezett alkalmak:

- vasárnap 8.30: istentisztelet Szentetornyán
- vasárnap 10 óra: istentisztelet Rákóczi-telepen
- vasárnap 14 óra: istentisztelet Kardoskúton
- Rákóczi-telepen az iskolában hétfő délutánonként 13.30-tól 16 óráig három csoportnak hittanóra.
- Kardoskúton az iskolában szerda délutánonként 13.30-tól 16 óráig három csoportnak hittanóra.
- Kardoskúton az óvodában 1 csoportnak hittanfoglalkozás.

Kétheti rendszerességgel tervezett alkalmak:

- Hétfőként 17.00: házi bibliaóra a Rajki családnál Kardoskúton (Bírák könyve).

- Keddenként 16.30: házi bibliaóra Szentetornyán Szabó Józsefné presbiter testvérünknel (Bírák könyve).
- Keddenként 17 óra: házi bibliaóra Gyökeresben a Petrilla családnál (Machintos: Elmékedések Mózes 1–5 könyve felett).
- Péntekenként 17 óra: bibliaóra egy cigány családnál Szentetornyán (a hit alapjai).
- Péntekenként 17 óra: ifjúsági óra Rákóczi-telepen.

Havi rendszerességgel tervezett alkalmak:

- Szombaton játszóház és kézműves foglalkozás Szentetornyán.
- Szombaton Rákóczi-telepen szülői bibliaóra.

Egyéb tervezett alkalmak:

- Október 1-jén EKE csendesnap Budapesten.
- Október 8-án országos evangelizáció a Deák téren, csatlakozunk az orosházi csapathoz.
- November 12-én budapesti cigány nap a Rózsák téren.
- Novemberben ifjúsági csendeshétvége Piliscsabán (szervezés alatt)

LACZKI JÁNOS
lelkész

☞ március 31-én eskütelre, azaz beiktatásra kell sort keríteni! A jelölőbizottság ülésein a lelkészek és a felügyelő részt vesznek majd.

Újra kellene tanulnunk, mi az, hogy egyház. Mert nem a lelkészi hivatal és nem a templom, hanem az ágostai hitvallás 7–8. szerint egyház a szentek gyülekezete, amelyben az evangéliumot tisztán tanítják és a szentségeket helyesen szolgáltatják. Egyház csak ott van, ahol IGE és SZENTSÉGEK jelen vannak. Pál apostol szerint pedig Krisztus test! Ezeket újra kell tudatosítani. Isten áldása legyen az egyházközösség lelki és anyagi életén!

(A fenti szöveg rövidített kivonata a 2011. szeptember 5-én tartott presbiteri és képviselő-testületi ülésen, mintegy 70 fő előtt elhangzottak.)

IGAZGATÓLELKÉSZ

KÖNYÖRGÉS

„Hívj segítségül engem a nyomorúság idején!
Én megszabadítlak téged, és te dicsőítesz engem.” [Zsolt 50,15]

Minden szenvedés megrendít, minden betegség döbbenetet és együttérzést ébreszt az emberben, akkor is, ha idegent ér, sokkal inkább, ha barátot, rokont, még mélyebben, ha közeli családtagot sújt! Különösen fájó, ha az a közeli családtag még gyermek, akire váratlanul tört rá a rettegett kór, s most bágyadtan fekszik egy kórházi ágyon...

Kedves Olvasó! Kedves Testvérem! Könyörögjünk együtt ezért a hatéves kislányért, de minden beteg kisgyermekért, sőt minden betegért!

Mennyei Atyánk! Köszönjük neked az életet, annak minden örömeivel és terhével együtt! Köszönjük, hogyha olykor súlyosak is a terhek, elhordozásukhoz megadod az erőt. Sokan együtt kérünk, könyörülj ezen a gyermekén, akit most imádságunkban eléd viszünk! Tekints rá kegyelmesen! Kérünk, enyhítsd és fordítsd jóra szenvedését, s adj neki gyógyulást, aggódba gyöttrődő szüleinek megkönnyebbülést, egész családjának békességet, megnyugvást! Urunk, légy irgalmas! Kérünk, hallgass meg minket! Ámen!

-FE-

Egy 1956-os orosházi elítélt

Beszélgetés vitéz lovag Simon Árpáddal

Ezelőtt ötvenöt évvel, 1956. október 23-án, Budapesten kitört a forradalom. Tömegmegmozdulás robbant ki a sztálinista-rákossista, bolsevista diktatúra ellen, amely egységbe kovácsolta a szabadságától megfosztott magyar népet. Mindenki előtt nyilvánvalóvá vált, hogy a magyarság idegen uralom alatt, nem önként vállalt társadalmi-politikai rendszerben él. 12 nap elteltével a fegyveres szovjet túlerő leverte a nemzet függetlenségi harcát. Az 1956-os magyar forradalom és szabadságharc világtörténelmi jelentőségű volt, legnagyobb hőstettünk a 20. században, méltóságunkat és önbecsülésünket erősítheti ma is. Az álmok széthullottak, kegyetlen megtorlás következett.

1956 hétköznapi hősei, elítéltei közül kevesen élnek már. Kelet utcai otthonában látogatást tettem a 90. évében járó *vitéz lovag Simon Árpádnál*, aki Ernő nevű, mozgáskorlátozott fiával él. Rövid beszélgetésre kértem.

– Köszönöm, hogy az Orosházi Harangszó megkeresett. Valójában az egész családjunk evangélikus. Anyai nagyszüleim, Pusztai Mihály és Rajki Etelka a Zombai utcában laktak, főként ők neveltek, s ha nem a gerendási tanyán voltak, eljártak a templomba, engem is evangélikus iskolákba írtak. 1947-ben itt, az evangélikus templomban kötöttünk házasságot feleségemmel, Szita Terézzel. Fürst Ervin nagytiszteletű úr esketett bennünket, ő keresztelte Ernő fiunkat is. Feleségem sajnos 1987-ben meghalt, Gyarmati lelkész úr temette.

– *Hogyan telt az élete 1956-ig?*

– Kimaradtam az orosházi gimnáziumi tanfolyamról, Hódmezővásárhelyen elvégeztem a két éves mezőgazdasági szakiskolát. Újkígyóson tejszernakot veztettem, majd Kondoroson Geiszt Gyula birtokán dolgoztam, mint gyakornok, aztán Hajmáskérre kerültem a Magyar Királyi Honvéd Kincstári Gazdasághoz segéd tisztként. Közben beváltak katonai szolgálatra. Pápára, az ejtőernyős zászlóaljhoz osztottak be, ahol minden fegyvernemre kiképeztek. 1944. június 26-ától kivittek az orosz frontra, nemsokára megsebesültem. Hónapokig hadikórházakban voltam, legutóbb osztrák területen. Többekkel együtt sikerült megszöknöm és viszontagságos úton, 1945. április 10-én érkeztem Orosházára.

Teljesen megváltozott világ fogadott.

Miután paraszti családból származtam (apám gazdatiszt volt, de kivándorolt Kanadába), a Független Kisgazdapárt politikájával értem meg egyet, s hamarosan a párt ifjúsági szervezetének titkára lettem. 25 évesen nősültem, feleségem szülei is orosháziak, de Reformátuskovácsháza határában volt 24 holdas birtokuk, szép gyümölcsös. Ezt átadták a szülők nekünk, hogy gazdálkodjunk. Szerettük a munkát, fiatalok is voltunk, egy-két év alatt mintagazdaságot teremtettünk. Örökségként jutott még a gerendási földből, és volt néhány holdunk Orosházán is. Éjt nappallá téve dolgoztunk, három helyre lovas kocsival és kerékpárral jártam minden munkát szervezni, ellenőrizni, szemmel tartani.

Aztán elkezdődtek a zaklatások, nem részletezem, 24 órán belül el kellett hagynunk a reformátuskovácsházi tanyát, mindenünket elvették, földönfutóvá lettünk. (Feleségem szüleihez kötöttünk... ide, ahol most is élünk. Szorítottak nekünk egy kis udvari szobát.) Elvették minden vagyonunkat, amit nagyszüleink, szüleink szereztek és körmük szakadtáig védtek. Talán érthető, hogy hatalmas feszültség gyűlt fel bennünk és az egész magyar gazdatársadalomban.

Motorkerékpárra volt jogosítványom, megszereztem a gépkocsiveetői engedélyt is. Gyulán tudtam elhelyezkedni, de két helyről is elbocsátottak, mivel nem voltam párttag. Végül Salgótarjánba jutottam, bányászokat szállítottam. 1956 tavaszán kerültem a Debrecen–Békéscsaba–Battonya járatra, gyakorlatban hazajöhöttem családomhoz Orosházára.

– *Még nem volt 35 éves, amikor kitört a forradalom. Miért jelentkezett nemzetőrnek?*

– A rádióból és az újságokból kezdetől fogva figyelemmel kísértük a forradalmi eseményeket. Tudtunk arról, hogy Mosonmagyaróváron a határőrök a tüntetők közé lőttek, Tiszakécskén egy vadászgépről tüzeltek, mindenütt sok halott volt. Békéscsabán is megkezdődtek a tüntetések, megalakult a forradalmi bizottság, leállt a közlekedés, hazajöttem.

Mindenki az utcán volt, megbeszéltük a híreket, készültünk az október 28-ai, vasárnap esti felvonulásra. Rengetegen gyűltek össze a vasútállomáson, Diószegi Pál vasutasra emlékszem, mint főszervezőre. Fegyver nélkül, zárt rendben, egy őrnagy vezetésével feltűnt a katonaság, akik nemzetiszínű zászlókkal a menet élére álltak. Nagyon felemelő érzés volt, mindenki lelkesedett, az egész város a forradalom mellé állt. Nagy Lajos volt szociáldemokrata szabómester szónokolt a Kossuth-szobornál, talán tízezen is lehettünk. Azt mondta, legyen béke, rend és fegyelem. A nép betódult az Alföld szállóba, megválasztották az ideiglenes forradalmi tanácsot.

Hatalmas tömeg és hangzavar volt. Valaki kiáltott, hogy alakítsuk meg a nemzetőrséget. Katonaviselet embereket kerestek, akik fenntartják a rendet, közbiztonságot. Éreztem, hogy nekem is tenem kell valamit. Jelentkeztem nemzetőrnek. Letettük az esküt, és azt hiszem dr. Györgyi Antal – aki ismert – felkért, hogy én legyek a parancsnok. Társaim ezt közfelkiáltással elfogadták. Átmentünk a rendőrségre, két-három ember volt bent, ők is a forradalom mellé álltak. Szolgálatba léptünk, mint nemzetőr, s reggelig a vásárhelyi út kereszteződésénél teljesítettem szolgálatot egy honvéddel és egy rendőrrel. Három éjjel voltam ott, nappal pihentem, néhány igazoltatást végeztünk, csend és rend volt a városban, nem történt egyetlen lopás vagy betörés sem.

Közben engem behívtak a rendőrségre és közölték, hogy a forradalmi bizottság ebben a feszült helyzetben úgy határozott, hogy 40-45 fő kommunisztát védőőrizetbe vesz, nehogy az esetleges népharag miatt bántódásuk essen. Egy listát készítettek, amit Nagy Lajos, dr. Györgyi Antal, Urbán István átnéztek és talán 15-20 nevet kihúztak. Engem bíztak meg a védőőrizetbe veendő személyek összegyűjtésével. A honvédség adott egy leponyvázott gépkocsit, két katonát és egy nemzetőrt. Nagy Lajos aláírásával kaptam névre szóló idézéseket, amit mindig

felmutattam és udvariasan kértem az embereket, szálljanak az autóra. A legtöbben első szóra feljöttek. Három nap alatt (október 31-én, november 1-jén és 2-án) körülbelül 25 embert szállítottam ki a laktnyába és ott átadtam őket egy katonatisztnek. Talán még Bencsik Elek is kivitt három-négy embert. Volt olyan, aki önként jelentkezett. Dumitrás Mihályért többször elmentünk, soha nem találtuk otthon. Jóval később hallottam, hogy állítólag Pongrácz Gyula doktor, a Táncsics utcai házában biztosított neki rejtekhelyet. Azt is elvállaltam, hogy hat ÁVH-st bevittem gépkocsival Békéscsabára az állomás melletti katonai laktnyába és irattal együtt átadtam őket.

Még arra emlékszem, hogy amikor a szovjet harcokcsik bejöttek Orosházára, Nagy Lajos tolmácsért küldött, én kerítettem elő Voska Sándor borbélyt. A harcokcsik az evangélikus templom mellett álltak meg. Hárman voltunk ott: Nagy La-

jos, dr. Györgyi Antal és én, valamint az odahívott tolmács. Egy szovjet katona kiugrott a harcokcsiból, és magyarul azt kérdezte: hol vannak felaggatva a kommunisták? Mi meglepődünk a magyar származású katona kérdésén, Nagy Lajos és dr. Györgyi Antal igyekezett megmagyarázni a helyzetet, elvonultak tárgyalni. Én hazamentem, majd délelőtt a rendőrségen leadtam a fegyveremet. Egy pofon sem csattant Orosházán.

– *Aztán jött a megtorlás?*

– Egyik éjszaka kilenc géppisztolyos pufajkás rontott rám, agyba-főbe vertek, rugdostak, szidalmaztak, megbilincseltek. Elvittek a telephelyükre, ott tovább ütöttek, aztán hazaengedtek. Pár nap múlva egy éjszaka teherautóra tettek, meg sem álltak velünk Budapestig, az Andrassy út 60-ig. Jöttek az ÁVH-sok és kiszállítottak Kistarcsára, ahol kilenc hónapig „élveztem vendégszeretetüket.” Innen az orosházi bírósági fogdába vit-

tek, ahonnan fényes nappal többször elkísértek a rendőrségre, szigorúan megbilincselve, hadd lássa az orosházi nép: így jár az, aki kezét emeli a népi hatalomra.

– *Mivel vádolták meg?*

– A népi demokratikus államrend megdöntésére irányuló szervezkedésben való tevékeny részvétel büntetvével. 1 év 6 hónapra ítélték, ebből 1 évet kellett letöltenem, kilenc hónapot Kistarcsán, három hónapot a gyulai börtönben. 1958. október 14-én szabadultam. Ezután még 24 esztendő dolgoztam több helyen, legtovább a kőolajosoknál, 1982-ben mentem nyugdíjba. 2009-ben kétszáz oldalas könyvben megjelentetem életem történetét. Sajnos az utóbbi időben többször betegeskedtem, három hétig kórházban is voltam. Ha az Isten is úgy akarja, 2012. január 24-én betöltöm a 90. életévemet.

– *Ezt mindnyájunk nevében szívből kívánom! Köszönöm a beszélgetést!*

KOSZORÚS OSZKÁR

Búcsú Frenyó Laci bácsitól

A címet kölcsönvettem. A temetésén elhangzott versnek a címét idézem most újra, mert nem lehet őt másképpen emlegetni, rá másképpen emlékezni, csak ezzel a közvetlen megszólítással.

Hivatalosan így hangzik a szomorú hír: Frenyó László, az egykori Evangélikus Gimnázium, majd később az Evangélikus Általános iskola magyar-latin szakos tanára, az utóbbinak igazgatója is, 2011. június 14-én elhunyt. Csaknem 100 évig tartó hosszú, küzdelmes és tartalmas keresztyén élet után megtért teremtő és megváltó Urához.

Az államosítás előtti orosházi evangélikus pedagógusok közül ő távozott utolsóként. Ő tartott ki legtovább Isten kegyelméből, és biztosan tudom, hogy kitartóan és buzgón imádkozott a mostani iskoláért, az újrakezdésért, a folytatásért, amit velünk együtt megérhetett.

Orosházi szolgálatában ugyancsak kitartónak bizonyult. A gimnázium első tanárai között kezdte a tanítást, majd évek múltán az Evangélikus Általános Iskola igazgatójaként élte meg az államosítást, és fejezte be egyházi szolgálatát. Nem önként. Félreállították, majd megfosztották állásától, így ért véget orosházi pályafutása.

Ott volt tehát az első és utolsó között is. Hittel és tudással oktatott, és nevelt. A rábízott gyermekeknek nemcsak tudását pallérozta, hanem lelküket is formálta. Hitvalló keresztyén tanár volt, aki nemcsak az iskolában végezte áldásos szolgálatát, hanem a település szellemi és

lelki életének is meghatározó egyénisége, formálója volt.

Laci bácsi az első között volt, aki velünk örvendezett az evangélikus iskola újra indulásán. Biztató leveleket írt és jött, amíg tudott, amíg ereje engedte. Jól esett neki a hívás az ünnepi alkalmakra, melyeken szívesen részt vett. 1996-ban az iskola szentelésének ünnepén is ott volt, és köszöntést mondott a templomban. Emlékezetes, hogy igazi pedagógusként először a gyerekeket dicsérte fegyelmezett viselkedésükért, akik ezután igyekeztek még jobbak lenni.

Életútját végiggondolva jelentős időszak volt az Orosházán töltött másfél évtized. A pályakezdés és a családalapítás minden ember életének meghatározó időszaka. Ez az életre szóló élmény kötötte őt Orosházához, és tartotta érzelmileg fogva egész életére. Mit kaptunk mi,

Orosháziak tőle? A város életét, hitéletét pozitívan befolyásoló kiváló tanáregyéniséget. Példát adó keresztyén embert, aki példát adó keresztyén családban élt. Sok más neves szolgatársával együtt munkálkodott a hitbéli ébredésen, látványos eredményességgel. Istennek adunk hálát életéért, szolgálatáért úgy, ahogyan azt a tőle búcsúzó vers záró soraiban olvashatjuk:

„... hálával gondolunk arra,
ha elvesztettük is, ismerhettük legalább;
S hogy ama Hatalmas Úr
újra és újra megtisztel minket,
ember-tölgyfákat küldve közeink...
szellemi fákllyavivőket.”

A fenti megemlékezést Jantos Istvánné, az evangélikus iskola alapító igazgatója írta, melyet azzal az életrajzzal folytatunk most, amit az elhunyt fia, Dr. Frenyó László, a Szent István Egyetem professzora bocsátott rendelkezésünkre.

Frenyó László 1912. január 23-án született Budapesten, értelmiségi családban. Tanulmányait a Deák téri Evangélikus Elemiben kezdte, majd a Fasori Evangélikus Gimnáziumban folytatta. Mindkét evangélikus iskola, de főként a Fasori Gimnázium szellemisége meghatározó jelentőségű volt egész életét, felfogását illetően. Erről életének utolsó napjainig rendszeresen biznyságot tett. Szinte utolsó napjainkig emlegette azt az evangélikus éneket, amit a Deák téri evangélikus

iskolában első tanítójától, Pócs tanító bácsitól tanult: „Mind jó, amit Isten tészzen, szent az Ő akarata”.

Az első világháború utáni, illetve a Trianon utáni magyarországi viszonyok nehézségei az ő családját sem hagyták érintetlenül; úgy nyilatkozott erről az időszakról, hogy „Trianon után soha nem látott nyomorúság jött Magyarországra”. Egy életre szóló puritanizmust, anyagiakat illető szerénységet tanult meg ez alatt, amiért sohasem háborgott, sőt ezt is – mint sok mindent az életben – egyfajta humorral kezelte. Ilyen humorral mesélt mindig – az elmúlt hónapokban is – pl. arról a tényről, hogy otthonából a Deák téri iskolába, vagy a Fasori Gimnáziumba bátyjával együtt mindig gyalog jártak (kb. 2 kilométernyi út), mert villamosjegyre nem telt.

Felsőfokú tanulmányokat a Pázmány Péter Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán folytatott, ahol 1936-ban magyar-latin szakos diplomát szerzett, illetve angolból – mint harmadik szakkól – alapvizsgát tett.

Diploma után középiskolai tanári állásra esélye sem volt – a kultuszminisztériumban azt közölték, hogy 2 évig ne is reménykedjen. Ezért ún. „karpaszományos” katonának jelentkezett, ahol ellátást és talán minimális zsoldot is kaptak. Amikor néhány hónap múlva telefon jött a minisztériumtól, hogy Orosházán evangélikus alapítványi gimnáziumot hozott létre egy ügyvéd, és latintanárt keresnek, azonnal elfogadta az ajánlatot, így hosszú időre elhagyta Budapestet.

Az Evangélikus Gimnázium alapítótanárainak egyikeként tartják nyilván, hiszen a gimnázium 1937-es alapítását megelőzően részt vett az ún. Gimnázium-előkészítő Tanfolyam munkájában. Tanári aktivitásán túl a kezdetektől bekapcsolódott a város szellemi életének építésébe is. A város lakosságának ismereteit gyarapítandó, többször tartott előadásokat pl. már az első évben Ady magyarságáról vagy az ókori házásságról, melyet az Orosházi Újság hasábjain közétettek. A Gimnáziumi Önképzőkör tanárelnöke volt. Az önképzőkör a tanulók érdeklődésének kielégítésén túl közéletiségre is nevelt. A kezdeti nehézségek idején – mint a tantestület egyetlen katonaviselt tagja – a testnevelést is oktatta. Az Iskolai Bizottság (IB) megbízása alapján a tornaszertár, az ifjúsági könyvtár, valamint az ifjúsági segédkönyvtár szertáróri feladatait is ellátta, 1940-től angol társalgási kört is vezetett.

Orosházán ismerte meg a helyi közgazdasági technikumban tanító Dr. Várallyi Lenkét, akit 1939-ben feleségül vett. Orosházán kerültek kapcsolatba az Evangélikus KIE-vel, személy szerint Sréter Ferenc evangélikus lelkésszel és Ágoston

Sándorral, akivel kialakult kapcsolatuk egy életre (és gyermekeik életére is) meghatározó erejű volt. Az Orosházán megalapított Népfőiskolán mindketten rendszeresen tevékenykedtek, tanítottak, sokakat segítettek a hitre jutásban. Mai napig élnek tanítványaik, akik bizonyosságot tesznek áldásos munkájukról.

1947-től az Evangélikus Általános Iskola megválasztott igazgatójaként folytatta munkáját. Az év alakuló értekezletén a gimnázium igazgatója így köszönt el az új beosztásba távozó Frenyó Lászlótól: „Egy évtizeden át a gimnázium egyik leglelkesebb, hittel építő, a fejlődés legnehezebb éveiben komoly hivatástudattal és felelősséggel helytálló tanára volt, kiktartott az iskola mellett. Orosházán maradt, mikor állni kellett a harcok az iskoláért, a magyar kultúráért, mikor sokan voltak, kik reménytelennek látták a küzdelmet, vagy nem válaszoltak rá.”

1951-től ismét nehéz évek következtek, ahogy ő írta „hitbuzgalmi tevékenységet” folytatott, emiatt (evangélikus) általános iskolai igazgatói állásából falusi, majd tanyasi iskolába helyezték, s 1953-ban ebből az állásból is elmozdították. Felesége hite segítette – mint sokszor az élete során –, aki azzal a Biblia-idézzel erősítette meg, hogy „Nem marad kenyér nélkül az igaz”.

1953-ban – Nagy Imre néhány hétig történt kormányra kerülése alatti enyhültebb időszakban – Szentesen sikerült állást kapnia, az ottani közgazdasági technikumban, feleségével együtt. Családotól 1954-ben költöztek Szentésre – ettől kezdve szentesinek vallották magukat. Az ottani lényegesen békésebb körülmények között rendezkedett be családjával együtt, megszületett 5 gyermekük.

Kitartó hűséggel dolgozott és tanított a szentesi közgazdasági technikumban, illetve később a közgazdasági szakközépiskolában. Magyartanári feladatain kívül csaknem nyugdíjazásáig az igazgató-helyettesi feladatkört is ellátta. Itt is megbecsült és köztiszteletben álló tanára volt a városnak. A dolgozók középiskolája keretében számos rászoruló is átsegített a munka melletti tanulás nehézségein. Sok száz tanítványa nagy tisztelettel vette körül az évtizedek során. Minden esztendőben meghívottja volt érettségi találkozónak, ezeken 90 éves koráig hűségesen megjelent; végül már egyetlen volt a korábbi tanárok között, aki a találkozóra ellátogatott, lelket öntve az ott egybegyűlt „öreg diákokba”.

Szentes város lehetőségeit kihasználta gyermekei különféle képzésében. Nagy segítségére voltak ebben mindenekelőtt az általános iskolák (Petőfi utca, Kossuth tér) és a Horváth Mihály Gimnázium, ahol mind az öt gyermekük érettségizett. A zeneiskola kitűnő tanárai, a Szentesen

megalakult zenekarokban való koncertezés lehetősége egy életre a zene irányába kötelezte el gyermekeit, akik a zene, az irodalom, a kultúra iránti alapvető vonzalmukat otthonról hozták.

Családja iránti szeretete, hűsége, elkötelezettsége mindennekfeletti értékkel bírt. Hitre nevelt, tanított. A reggelt az Útmutató olvasásával kezdtük, illetve az „Adj új erőt, Urunk” című énekkel. Szeretetteljes szigorral nevelt, bizonyos dolgokban nem ismert kompromisszumot (ami az Istenben való hitet, a jó erkölcsöt, a tisztességet és az emberek iránti jóakaratot illette). Mindenki felé kitért a szívét és megosztotta azt, amije volt. A Tisza szerelme új fejezetet nyitott életében és családjában is. 1963 óta rendszeresen ott töltötte a nyarat és fogadott egyre több fiatal és öregot, elsősorban az ún. Nagycsaládból. Kitérő szeretettel viselkedett velük, mindent beszerzett és megtett, amire csak szükségük lehetett; ennek érdekében kerékpáron, majd később az elhíresült Babetta motorral ingázott a város és a Tisza-part között.

Rendszeresen foglalkozott az ún. nyári táborokban a fiatalokkal. Hatalmas irodalmi műveltségét gyümölcsöztette az „irodalmi órák” során, ahol a magyar és a nemzetközi irodalom olyan műveit idézte, amelyeknek (pozitív vagy negatív példák bemutatása révén) a keresztény hitéletre való nevelés tekintetében volt mondanivalójuk.

Végleges nyugdíjba vonulása után teljes mértékben családjá, főleg unokái felé fordult. Feleségével, Lenke néniével (mint a Bibliában Aquilea és Priscilla) éltek és működtek együtt, segítettek – szülőket megszégyenítő ambícióval és kitartással – unokáik nevelésében, tanításában. Felesége súlyos betegségét követő elmenetele 20 évvel ezelőtt következett be. Ezt követően sem zuhant mély kétségbeesésbe, hanem meggyőződéssel hitte, hogy ők továbbra is egy lélek, egy szellem, együtt élnek tovább. Egy alkalommal – karácsonyi ünnepségre készülődve – azt mondta: ne aggódjatok miattam, nem vagyok egyedül, én anyákkal fogok együtt karácsonyozni.

Élete utolsó 15 évét ismét Budapesten töltötte. Amíg mozgásképesége engedte – kb. 8 évvel ezelőttig – minden vasárnap leutazott Orosházára a magáéna érzett kis gyülekezetbe, irántuk érzett hűségéből és szeretetből. De ugyanilyen hűséggel látogatta hetente Budapesten élő unokáit, és a korábbi Nagycsalád egyik maroknyi gyülekezetét.

Közismerten lobbanékony, szangvini-kus természete ellenére Isten iránt mindenkor őszinte, gyermeki alázat jellemezte. Idős korának napjai döntően az Úrhoz való fohászokkal és szüntelen háláadásokkal teltek.

SZÁK KOCSIS PÁL: Búcsú Frenyó Laci Bácsitól

Homokot forgat a lomha, vén Tisza iszapos gyomra,
Már' maros asszony-hegyei szülte, szőke folyó.
Csillám-pikkelyes hátán emberek, tárgyak, s a szó
Barnult filmkockái villannak élénk tovaftutva...

– Szüleim, Vili bátyám, egyetem, egyetlen Lencikém,
Latin és magyar, a nyelvek gyönyörűsége, erő, remény,
Orosházi Evangélikus Iskola, tanári kar, Biblia, oltár,
– Jajj, anyukám, mit is írt nekem legutóbb Péterfia Zoltán?
Szentcs, gimnázium – belső emigráció – pénzsűke, albérlet,
Kurca-parti – medúza karokkal terebélyesedő – családi élet,
Sándor Vilmos, László Béla, Lenke, Vilmos László, Zoltán...
Rémített a kevés, lett mégis mindig elég, valami csuda folytán...

Hömpölyög sodrón a vén partok szorította bő víz özöne,
Időtlen illat, mohó vonzás von, billen a móló, csobban a hús víz,
Férfias, izmot feszítő úszás az árral szemben, „csakazértis”,
Súlyos éveken át, Tisza küzd'ni való Jordánjában keresztelődve...

„Egy nap az Úrnál ezer esztendő, s ezer esztendő egy nap.”
Jegyzetek, Népfő, szellemi tér, imádság, hit heve felkap;
Gyűlik a sok-sok választ kereső, koldus-éh' szemmel...
Édeseim! – árad feléjük a tanár úr jóságos szeretettel,
És meséli és magyarázza élvezetesen, élménnyel teli
Az igazat, a valóságot, s mind áhítattal figyelni...
Szentesi évek, forró nyarak szoros világa, szűk szellemi prés,
robbanásig feszülő indulat, és nincs egy ajtó, nincs csak egy rés...

Tiszai ladik reng békén, homoksárga hullámok szélén,
Monoton csendben csapkodják fenekét pajkos vízkezek,
Fülünkbe berreg a hűséges Schwalbe, hörög a Velorex,
– Zolikám, pucold ki a gyertyákat! – mert elkésünk a végén!

Középkék, kiült műszálás úszónadrág-toalett átázva,
Félretaposott bőr félcipő, fűző nélkül össze-stropándlizva,
hogy ne kelljen kötni, lihegve minden le- és felvétel miatt!
– Gyerekek! Ne zavarjatok a vízállásjelentés alatt!
Arcán a huncut, szeretetteljes mosolya ma is ott vibrál.
„– Apukám! Ne egyél annyit!” – Jól van, anyukám!
– De Laci főzött gazdagon és Gyurka is jó ízűn evett.
Ugye, kinőttük már ezt a ránk húzott kicsiny életet?

Néhány napja kérészek rajai szálltak, a víz színén násztáncot jártak,
Lárva testeik erezett celofán szárnyon úsztak a légben,
A folyó zöld televény ölelte vízi színpadán leszállt éjben.
A tiszavirág élet is évszázadnyi, miként száz év is csak egy pillanat...

Pünkösöd jött, a megnyílt szemek, kibomló szavak örömnépe,
Elhalványul az ékes latin s érzelmes magyar nyelv üzenete...
– Filia ez, vagy már az agapé? Jajj, hova kerültem?
– Vilikém, Maja, Anyukám, édeseim, vártatok engem?
A „nagy találkozástól” nincs már mit félni – itt minden más és minden új,
Nem kell bosszankodni a nyelvért, helyesbíteni ragozást, ejtést, hangsúlyt.
A szeretet érzés-áram valódi pünkösdi nyelve a közeg...
Kimondhatatlan látomány, kibeszélhetetlen „szöveg”.

Nálunk meg ömlik békésen, tovább, a zavaros szőke víznyaláb,
Szürkére száradt iszapos légyökökerek mentén csobogó parttal,
s miközben telik múlandó pillanatunk – röpke madárdal –
hálával gondolunk arra, ha elvesztettük is, ismerhettük legalább;

S hogy ama Hatalmas Úr újra és újra megtisztel minket,
ember-tölgfákat küldve közénk... szellemi-fáklyavivőket.

(A vers elhangzott 2011. június 21-én, Frenyó László temetésén.)

Kreatívklub a szeretetszolgálatnál

Közel egy éve a Győry Vilmos Evangélikus Szeretetszolgálat útjára indította a „Kreatív délelőtt” elnevezésű klubot. Munkatársam, Kissné Csorba Rita nagy szeretettel várja mindig lelkes és összetartó kis csapatát! (Kezdetben, hetente egyszer tudtuk felvállalni a foglalkoztatást, Rita munkabeosztása miatt.)

Idén ősztől (hétfőtől péntekig) immár minden délelőtt tevékenykedhet nálunk az, akinek kedve van hozzá.

Hétfőn, amíg a gyógyulni vágyók Horváth László gyógymasször „gyógyító kezeire” várakoznak, addig mindenki tetszése szerint kipróbálhatja alkotótevékenységét és -képességét. A kreativitásunk fejlesztése bizony sok időt, energiát vesz igénybe. Hajlamosak vagyunk elfelejteni, hogy erre is időt kell szakítani, nemcsak a tévésorozatok megtekintésére!

Hogy miért érdemes a kreatívklubba járni? Remek hely egyházközségünk gyülekezeti terme, ahol otthonosan érezhetik magukat az odalátogatók. Hangulatos berendezett tágas terem, kedves, segítőkész emberek fogadják az ide érkezőt egy csésze gőzölgő teával, apró csemegével, baráti öleléssel. Egy-egy ilyen foglalkozáson teljesen ki tudunk kapcsolódni, elmerülni az alkotás örömeiben... olyan önbizalom-növelő terápiaféle ez, amiben csak a fantázia szabhat határt. Minden aktuális és jeles eseményre tárgyakat készítünk, amiben magunk is gyönyörködhetünk, vagy szeretteinknek okozhatunk örömet vele. Nem utolsó sorban a sikerélmény az, amit átélhetünk, ami segít feledtetni napi gondjainkat és erősíti a hasznosság érzését bennünk.

Személy szerint szívesen emlékszem vissza arra a hétfői alkalomra, amikor kenyér sült a gáztűzhely sütőjében. Micsoda illat töltötte be a házat! Egy másik szívet melengető pillanat volt, amikor gyakorló nagymamák ragyogó arccal vitték haza a saját maguk készítette rongybabákat kis unokáiknak.

Terveink között szerepel többféle különböző kreatív technika kipróbálása. Egy orosházi amatőr festő felajánlotta segítségét abban, hogy heti rendszerességgel tanítja a festeni, rajzolni vágyókat. Tudásával hozzájárul ahhoz, hogy szereteteinket karácsony szent estéjén megajándékozhassuk egy saját készítésű festménnyel.

Nagyon sok ötletet, segítséget kapunk ellátottjainktól és kedves hozzátartozóiktól, köszönjük szépen!

Bízunk benne, hogy többek érdeklődését felkeltettük! Kérjük, Ön is adjon magának egy szabad délelőttöt, és látogasson el hozzánk, szeretettel várjuk!

Végül kéréssel fordulunk a kedves olvasókhöz. Keressük azt a lelkes, önzetlen szakembert, aki ismerje és tudja a nemezelésnek. Ezt a technikát is szeretnénk elsajátítani a közeljövőben.

LÓCZINÉ KRAJCZÁR EMESE
intézményvezető

Hittanóra a kocsmában

Külvárosban nőttem fel. Az iskola, ahol a betűvetést tanultam, robosztus, nagy épület volt. Több irányból lehetett megközelíteni. Az egyik lehetséges útvonal egy útkereszteződésen vezetett át, ahol egy kerthelységes kocsmá is volt, ami valamikor egy fogadó lehetett, vagy legalább is a kocsisok oda jártak. A nevét érdekesen választották ki: Holló. „Megyek a Hollóba” – mondta egyik kocsis a másoknak, vagy „Megiszok egy decit a Hollóban”. Első nap az iskolában számomra a nyolcvanas évek elején volt. Ez mérőföldkő volt életemben. Valaminek a kezdete. Egy elindulásnak, útra lépésnek a kezdete. Meg kellett ünnepelni. Elmentünk hazafele menet a Hollóba, hogy igyunk egy üdítőt. Akkoriban nem volt olyan nagy választék, mint manapság. Lehetett választani: vagy megiszok vagy nem. Nehezen ment le az üdítő, emlékszem, sok volt, én meg kicsi, erőtlen is a magam módján. De van ez így. Azóta sok idő eltelt. Gondoltam, beülök nosztalgiazni egy kicsit a vasasztalok és otromba, vasvázás székek között. Korszós sört rendeltem. Közben lélekben visszamentem az időben, milyen is volt az első nap az iskolában. Nemsokára nagy csörömpölésre és Isten nevének nem igazán teológiai összefüggésekben való emlegetésére kaptam fel a fejem, amikor atyámfia helyet foglalt velem szembe a négyszögletű vasasztal túlsó oldalán, s hogy le ne bukjon az otromba székről, erősen megkapaszkodott a korszójába. Hát maga? Egészségére! Emeltem fel a korszót. Meleg van. Kezdte mélyenszántó mondanivalóját. Az. Egyeztem bele. Nem is tudom, mi lenne velem, ha nem innám meg a mindennapi sörömet itt a Hollóban. Áldott jó hely ez. Elmosolyodtam az „áldott” kifejezésen. Mit nevet? Szeme megakadt a fehér ingen, mert nem szokott hozzá, hogy ide fehéringes úriemberek járjanak, inkább fuvarosok trágyanadrágban, meg köpködő rakodómunkások az építőlerakatóból. Maga nem idevalósi, igaz? De. Idevalósi vagyok. Itt nőttem fel. Képzeld, ide jártam iskolába, s fejemmel az iskola-épület irányába biccentettem. Igen? Aha. Első nap után itt ittunk egy üdítőt, aztán most visszajöttem, lássam, változott-e valami? És? És semmi sem változott. A Holló mégiscsak Holló igaz? Nevettem. Figyeljen csak a bejáratra! Hátrafordult, aztán vissza. Mit néztek rajta? Holló és kész. Homályos szemekkel bámult. Olvassa csak, mit ír! Visszafordult: Vulturul. Holló. Mindenki tudja, hogy holló nem? Nem. A vultur az sas, nem holló. Igen?

Igen. Akkor miért mondják Hollónak? Talán régen az lehetett a neve, amikor még fogadó is volt, nem tudom. Kicsit megállt a sőr a torkán. Igen? Nem is tudtam. Nem baj. Szóval akkor sas. Igen sas. Úgy is jó. Az is egy madár. Igen. Nem is akármilyen. Látott már sást? Igen. Románia címerében. Na, látja. Ott is az van. Még kereszt is van a karmaiban. Bizony. Csillant fel a szeme. Én hithű ortodox vagyok. Igen. Hallottam. Mit? Ahogy Istenrel káromkodik. Legyintett. Az olyan errefelé, mint a köszönés. Sajnos nemcsak errefelé. Helyesbítettem. Jól van na, mit akadékoskodik, micsoda maga, pap? Igen, az vagyok. Lesütötte a szemét. Bocssáson meg! Nem tudtam. Nem tesz semmit. Tudja, én nem tudok egyebet Istenről, csak azt, hogy van. És, Ó vigyáz mindenre. Meg szidja. Igen. Azt is. Vallotta be szégyenteljes hallgatással. De tudja... Kezdte volna a mondókáját, aztán a könnyek eláztatták a szemét, szégyellte letörölni, azok pedig lecsorogtak az arcán. Tudta, hogy látom, s egy síró férfi szégyenletes látvány a mi kultúránkban, zavarában beleivott a sörébe, majd szipogva letörölte az arcát, ingujjával a száját. Árvagyerekként nőttem fel. Ennyit mondott. Nagyon nehéz életem volt. Jól-esik megpihenni itt. Ne haragudjon, hogy itt sírok. Semmi baj. Tudja, hallottam egy öregemberről, akinek egy élő fogoly-madarat ajándékoztak. Ő pedig szeretettel becézgette, simogatta. Nevették is, hogy az öreg úgy játszik ezzel a madárral, mint egy gyerek. Az öreg megkérdezte az egyik fiatalembert, aki nevetett rajta: mit viszel ott? Egy íjat. Válaszolt büszkén a gyerek. És mit csinálsz vele? Madarakra vadászok. Hogyan csinálod? Kérdezte az öregember. A fiatalembert megszerítette az íjat, kis ideig feszesen tartotta, aztán engedte. Az öreg megkérdezte: miért nem tartod végig feszesen az íjat? Azért, mert elfáradna a kezem, és mikor lőni kellene, már nem lenne benne erő. Látod, így van ez az emberrel is. Nem nézheti állandóan Istent, néha pihennie kell. A sas, amiről az előbb beszélünk, és ami ennek a kocsmának a neve, a legmagasabbra tud szárnyalni, de neki is le kell szállnia a földre pihenni. Ha az emberi lélek kipiheni magát, újult erővel tud felemelkedni. Tudja, ennek az öregembernek a jelképe a sas. Igen? Ismeri? Úgy, ni. Még nem találkoztunk, de remélem, hogy fogunk. Ő János evangélista a Bibliából. Szent János? Igen. Ő róla szolt a történet. Levette a „bézbólsapkát”, amikor meghallotta, hogy egy szentről beszélünk, majd ke-

resztet vetett. Gépiesen. Tudja, ez az öregember volt Jézus Krisztus egyik tanítványa. Akiről azt jegyezték fel, hogy „a tanítvány, akit Jézus szeretett.” Még azt is mondják, hogy a sas az egyetlen madár, amelyik képes huzamosabb ideig a napba nézni, anélkül, hogy lesütné a szemét, vagy pislogna. Meg azt is, hogy a víz alatt is tudja használni a szárnyait, amikor valami különösen nagy testű hal a víz alá rántja. Ismeri az érzést, amikor összecsapnak a hullámok a fejünk felett, vagy lerántanak a mélybe? Némán bölintott. Tudja, ez az öregember sok mindenben ment keresztül, akárcsak maga. Jézusért Domitianus császár olajban akarta megfőzni. Nézett kíváncsian. Igen? Beletették egy nagy, olajjal teli üstbe, aztán lassan melegítették. És? Megmenekült. Aztán mérget itattak vele, de nem halt meg. Azt a...! Csettintett a nyelvével. Akkor hogy halt meg? Száműzetésben. Egy Pathmos nevű szigeten. Ördögszigetnek is nevezik. Kényszermunkára ítélték. Követ bányászott. Vén korára. Aztán egy viharos éjszakán Isten látomásban megnyitotta előtte a menny és a föld titkait. Feltárta előtte az egyház jövőjét. Annyira megijedt az öreg János, hogy elájult. Sokáig maradt elragadtatásban. Amikor felébredt, már fényes nappal volt. Amit látott, azt egy kővel kezdte feljegyezni a sziklafalra. Később egy halász írószerszámot és pergameneket hozott neki. Aztán ezeket elküldte a gyülekezeteknek. A Bibliát? Nem. Csak a Szentírás utolsó könyvét. A Jelenések könyvét. Aha. Arról már hallottam. De Ézsaiás próféta könyvében ugyancsak olvasunk a sasról. Igen? Igen. Elmondja? Elmondom: „Elfáradnak és el-lankadnak az ifjak, még a legkiválóbbak is megbotlanak. De akik az Úrban bíznak, erejük megújul, szárnyra kelnek, mint a sasok, futnak és nem lankadnak meg, járnak és nem fáradnak el.” Szép idézet. Ugye? Mindketten a bejárat feletti sasra figyeltünk. Jóleső érzés volt együtt felfelé nézni. Néma, együtt mondott imádságnak tűnhetett. Felálltam. Én kipihentem magam, tovább kell mennem. Isten áldja meg, örülök, hogy találkoztunk. Felállt. Sokáig szorította a kezem, könnyei még mindig szemében gyülekeztek. Amikor már messze jártam, talán félóránnyira a kocsmától, az ember fejére tette a „bézbólsapkát”, nagyot sóhajtott: Szóval akkor nem holló, hanem sas. Ezt megjegyeztem.

Nagy Gyula múzeumigazgató és az evangélikus egyház

Nagy Gyula tanító, néprajzkutató, a helyi múzeum igazgatója éppen száz esztendeje, 1911. november 16-án született Orosházán. A kiskunfélegyházi tanítóképzőben arra nevelték: a néptanító munkájától függ a parasztság, a haza sorsa. Ezért egész életében komolyan vette feladatát, mindig a jóra törekedett. Halatlan szorgalom, munkabírás, céltudatosság jellemezte, munkája iránti mély elhivatottság és tenni akarás lobogott benne. Megszállottan dolgozott, sokat gyalogolt, kerékpározott, a helyszínen gyűjtötte a népi kultúra és életmód azóta régen eltűnt értékeit. Nehéz történelmi időkben is marandót alkotott.

Az 1950-es, 1960-as években szerkesztette *Az orosházi Szántó Kovács János Múzeum évkönyveit*, megalapozta az 1965-ben kinyomtatott *Orosháza története és néprajza* című két kötetes hatalmas munkát, ami országosan is ismertté tette nevét, s vitte településünk jó hírét. A helyi értékek feldolgozása mellett letette a tudomány és az olvasók asztalára a vásárhelyi pusztai népeletet aprólékosan bemutató trilógiáját: *Hagyományos földművelés a vásárhelyi pusztán* (1963), *Paraszi állattartás a vásárhelyi pusztán* (1968), *Parasztélet a vásárhelyi pusztán* (1975) című értékörző köteteket. Életének utolsó évtizedében megjelentette önéletírását: *A múzeum szolgálatában* (1986) és az *Életem első fele: eszmélés, erőgyűjtés, indulás* (1987) című kiadványait. Még átvehette a Magyar Köztársasági Érdemrend Tiszti Keresztjét (1992), majd az Orosháza díszpolgára elismerést (1994). Az év december 26-án, karácsony másnapján fejezte be földi pályafutását, otthonában csendesen elaludt.

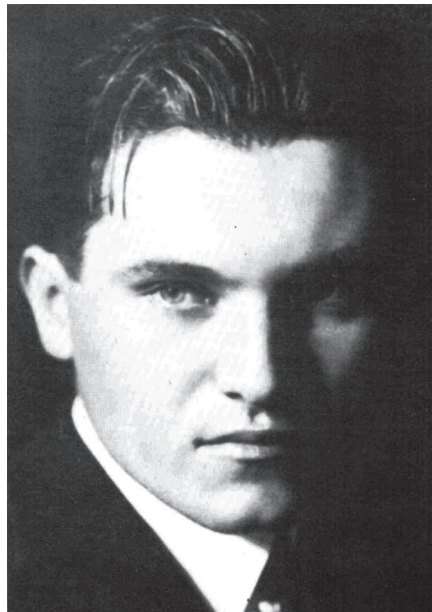
Egyházunkhoz fűződő kapcsolatáról szűkszavúan írt visszaemlékezéseiben. Akik ismertük, tudjuk, boldog, megelégedett, hívő evangélikus volt. „Szeret engem az Isten!” – mondta gyakori találkozásainkkor. Jelen írásunkkal tisztelgünk a száz éve született Nagy Gyula emléke előtt.

Szenti Tibor, jeles hódmezővásárhelyi író és etnográfus, a Tiszatáj című szegedi irodalmi folyóirat 2007. júliusi számában tette közzé egyik, Nagy Gyulával folytatott beszélgetését: „Tudjátok, miért vagyok minden vasárnap és ünnepnap az orosházi evangélikus nagytemplomban? Mert a falon, a kőtáblára vésvé, a hősi halottak között ott olvasom az apám nevét. Ilyenkor imádkozom érte és beszélgetek hozzá. Megnyugszom

kicsit és kintartok a következő hétig. Az elhanyagolt, kezeletlen hastífuszban szörnyű halála lehetett. Imádkozom azért is, hogy megváltásként nekem könnyű halált adjon a jó Isten.

Nagy Gyula itt tanulta meg egy holt emberrel és a Teremtővel egész életén keresztül folytatott csöndes társalgása során azt a párbeszédet, amelynek következtében könyveiben dokumentumszerűen, de élet közeli leírásban jelentek meg a Puszták lakóinak hétköznapi küzdelmei és ünnepi órái – emlékezett rá Szenti Tibor.

Ősei tősgyökeres orosházi evangélikusok. Dédszüleinek, négy nagyszülőjének: Nagy Mihály (1856–1915), Kádi Julianna (1860–1928), valamint anyai ágon Soós Tamás (1855–1914), Hegyi Julianna

(1866–1951) és mindkét szülőjének: Nagy István (1888–1915), Soós Julianna (1892–1973) kereszteselési, házasságkötési és haláladási adatai evangélikus egyházunk anyakönyveiben megtalálhatóak. Egyetlen kivétel az ácsmesterséget gyakorló édesapa halálának bejegyzése, aki 28 évesen, az első világháborúban, Kassán szerezte életét, mint a 7. hidászosztály katonája.

Szülei 1910. december 10-én kötöttek házasságot evangélikus templomunkban. A következő esztendőben november 16-án megszületett Gyula, akit december 3-án keresztelt meg Kovács Andor lelkész. Keresztszülei Tomai Géza ács és Soós Róza. A hadiárva kisfiút édesanyja a

Vörösmarty utcai állami elemi iskolába íratta be, amiről Nagy Gyula így írt: „Anyámtól sosem kérdeztem meg, hogy miért állami iskolába jártam. Ugyanis a közvélemény szerint az evangélikus egyházi iskola jobb volt és sokkal közelebb volt hozzánk, mint az állami iskola.”

A négy elemi osztály elvégzése után az Előd utcai polgári iskolába ment. „A polgári iskolában mindnyájan evangélikusok voltunk. Nálunk kialakult a jó osztályszellem.” – írta. A konfirmáltak anyakönyvében megtaláltuk, hogy az evangélikus templomban 1923. május 27-én 257 (!) gyermek konfirmált, köztük a polgári iskola I. osztályos tanulója, Nagy Gyula, aki a IV. kerület 135. szám alatt lakott. A konfirmációt Kovács Andor esperes vezette.

1927–1932-ig Kiskunfélegyházán járt az állami tanítóképzőbe. Mikor ezt befejezte, éppen megürült egy evangélikus tanítói állás Orosházán, amelyre két osztálytársa, Darvas (Dumitrás) József és Csizmadia Lajos, valamint Székely (Szikora) Dezső is beadta pályázatát. Csizmadiát választották meg. Nagy Gyula egy esztendőre munka nélkül maradt. A következő, 1933–1934-es tanévben Macher Lajos tanítót behívták katonai szolgálatra, Nagy Gyula azonnal lépett. 1933. június 21-én kelt, Kovács Andor esperes, m. kir. kormányfőtanácsosnak és az egyházközség képviselő-testületének címzett alkalmazási kérelmét felleltük egyházközségünk levéltárában. Ebből idézünk:

„Alulírott Nagy Gyula okl. tanító, hadiárva, azzal az alázatos kéréssel járulok a Méltóságos Nagytiszteletű Úr és a Tekintetes Képviselőtestület elé, hogy engem a katonakötelezettségének eleget tevő Macher Lajos tanító helyébe helyettes tanítóul alkalmazni méltóztassanak. [...] Megemlíteni bátorodom, hogy a világháborúban elvesztettem édesapámat, s így családfenntartó lettem. Azonban már egy év óta teljesen munka nélkül vagyok, s úgy én, mint a teljesen vagyontalan hadiözvegy édesanyám a legnagyobb nélkülözések között élünk. Hosszú iskolázatásom alatt annyira kimerültünk, hogy a költségek egy része, mint adósság nyomja a vállunkat. Ezen az állapoton és szegény, éjjel-nappal dolgozó édesanyámon szeretnék segíteni – mert hisz ez fiúi kötelességem – s ezen céltom eléréséhez szeretném a Méltóságos Nagytiszteletű Úr és a tekintetes Képviselőtestület támogatását megnyerni.”

Ideiktatjuk Macher Lajos, szintén aznap megfogalmazott bejelentésének egy részletét is: „... a katonai szolgálatom idejére, a tanítói teendők elvégzésére helyettesemül Nagy Gyula okleveles tanítót, orosházi lakost szeretném megbízni. Választásom azért esett őrá, mert a jó munkaeőn kívül hadiárva, egy év óta állás nélkül van és özvegy édesanyja a legnagyobb nélkülözések között él. Kérem a Méltóságos Nagytiszteletű Urat és a tekintetes Képviselőtestületet, hogy ezen okok alapján Nagy Gyulát helyettesemül elfogadni méltóztassék. A kántori teendők elvégzését a kartársaim, a mellékelt nyilatkozat alapján a legnagyobb készséggel vállalták.”

A mellékletben megtalálható az egyházközség tanítói (Csizmadia Mihály, Zatykó Mihály, Holeczka László, Csizmadia Lajos, Tóth László, Sass Árpád, Orbán János, Zatykó András, Zelenka István, Zatykó Mihály, Fasang Árpád) által aláírt vállalás, hogy a kántori teendőket felváltva elvégzik. Erre azért volt szükség, mert Nagy Gyula nem evangélikus tanítóképzőt végzett és nem volt kántori oklevele. Abban az időben a tanítók hetes rendszerben teljesítették a kántori szolgálatot.

A jegyzőkönyv tanúsága szerint a képviselő-testület 1933. június 26-án Nagy Gyula okleveles tanítóhelyettesi alkalmazásához hozzájárult.

Nagy Gyula úgy emlékszik, a Kettős-sánci iskolában Macher Lajos fizetése 105 pengő volt, s őt 70 pengőért fogadta meg. Igyekezett megbarátkozni a zongorával, majd a harmóniummal. Több hónapi gyakorlás után jelentkezett vizsgára a szarvasi tanítóképzőbe. Először elbukatták, másodjára sikerült az elvárást teljesíteni, megkapta a kántori oklevelet.

1934. június 7-én az evangélikus templomban tartották meg az év végi vizsgákat, ahol Nagy Gyula tanító I. és II. osztályos vegyes osztálya délelőtt 10–12 óráig szerepelt a gyülekezet érdeklődő tagjai előtt. Az egy esztendő eltelt, Nagy Gyula szerződése lejárt. Bizonyára elismerték

munkáját, amit tanúsít egy kis cikk, amely az Orosházi Evangélikus Élet 1934. augusztus 4-ei lapszáma között: dicséretes munka folyik „a Horémusz Pál igazgató-lelkész által a Rákóczi telepen felállított napközi otthonban, ahol a gyermekek Nagy Gyula tanító vezetése mellett vidám játékokkal, szép és léleknemesítő mesélgetésekkel töltik el az egész napot, s közben megemlékeznek a mi Urunk Jézus Krisztusról, a gyermekek legjobb barátjáról.”

Aztán eltelt a nyár, október 1-jén katonai szolgálatra vonult be Székely Béla tanító, aki azt kérte, hogy helyettesül Nagy Gyula tanítót alkalmazzák. A képviselő-testület úgy döntött, hogy az orosházi tanítóképzőt végzett Jávorcsik Pált bízzák meg a helyettesítéssel. Egy év múlva, 1935 októberében Csizmadia Lajos vonult be, Nagy Gyula megint pályázott a helyettesítésre, ismét Jávorcsik Pált bízták meg.

Még egyszer találkozunk Nagy Gyula nevével az Orosházi Evangélikus Élet 1936. október 28-ai számában: „Kinevezés. Nagy Gyulát, ki egyházközségünkben mint helyettes tanító, kiváló működésével annak idején a szülők osztatlan elismerését vívta ki, a vallás- és közoktatásiügyi miniszter a gyulai úti állami elemi iskolához helyettes tanítónak kinevezte. Őszinte örömiünket fejezzük ki hit-testvéreink megérdemelt sikeréért.”

Ez a kinevezés, a biztos megélhetés indította arra, hogy házasságot kössön. Az anyakönyvben ez áll: 1936. augusztus 22-én Nagy Gyula evangélikus okleveles tanító, Orosháza, Bethlen Gábor u. 20. szám alatti lakos feleségül vette Verasztó Erzsébet evangélikus hajadont, Orosháza, Rákosi Jenő (ma Mórca Zs. u.) 31. szám alatti lakost. Tanúk: Tomai Géza és Héjjas József. Az esketést Horémusz Pál lelkész végezte. Nagy Gyula egy helyen leírta, hogy a háznál tartott lakodalmi vacsorájukra is meghívták Horémusz Pált.

Jöttek a gyerekek: Márta (1939), Anikó (1946) és Zoltán (1952). Mártát és Zoltánt

Fürst Ervin keresztelte, Anikót Kovács Andor.

1945-től még tanított, azután élete a múzeumban telt el. 1950-től vált főhivatású muzeológussá, szakadatlanul alkotott 1978-as nyugdíjazásáig. Utána a Darvas József Irodalmi Emlékházban dolgozott tovább.

Nyolcvanadik születésnapját a város 1991 novemberében megünnepelte. A művelődési központban e sorok írója szépszámú érdeklődő előtt beszélgethette a jubilánssal. „– Ha ma szerkeszteni az Orosháza története című könyvet, változtatna-e valamit? – kérdeztem. – Két fejezettel kibővíteném, mert nagyon hiányzik a kötetből a sporttal és az egyházakkal foglalkozó fejezet – mondta.”

Nyugdíjas korában visszatért az evangélikus egyházhoz. Már évek óta rendszeresen járt templomba, mikor 1987-ben elvállalta, hogy a képviselő-testület tagjává válasszák. Legtöbbször jelen volt az üléseken, ritkán mentette ki magát. 1992. február 26-án a presbitérium és a képviselő-testület együttes ülésén Pintér János esperes köszöntötte abból az alkalomból, hogy Göncz Árpád köztársasági elnöktől magas kitüntetést vett át. 1993-ban, újabb hat évre elvállalta a képviselő-testületi tagságot. 1994. április 24-én Orosháza díszpolgára elismerést kapott, amiről Ribár János lelkész, felelős szerkesztő szól és gratuláló sorokat tett közzé az Orosházi Harangszóban. Még megérte 83. születésnapját, aztán rohamosan fogyni kezdett ereje, visszaadta lelkét Teremtőjének. December 30-án Pintér János esperes temette az Alvégi temetőben. Az Orosházi Harangszó szerkesztője idézett a temetéskor elhangzott prédikációból. „Az ő igazi értéke és nagysága abban van, amit maga fogalmazott meg és mondott el nagyon sokszor: »Szeret engem az Isten!«”.

Legyen áldott a száz esztendeje született Nagy Gyula emlékezte!

KOSZORÚS OSZKÁR

Győry Vilmos Evangélikus Szeretetszolgálat

- Szeretné még tartalmasabban eltölteni nyugdíjas éveit?
 - Szeretne megbízható és kedves segítséget kapni otthoni munkái elvégzésében?
 - Szeretné idős szüleit biztos kezekben tudni, amíg Ön dolgozik?
 - Szeretne otthonában kedvező áron ebédelni?
- Ha valamelyik kérdésre igennel válaszolt, akkor szeretettel ajánljuk a Győry Vilmos Evangélikus Szeretetszolgálatot.

További információ:

Lóciné Krajczár Emese (06 20/7700-457)

Helyszín: Thék E. u. 2. (evangélikus gyülekezeti terem)

Nyitva: hétfőtől péntekig, 8–16 óráig

Amit kínálunk:

- *Idősek klubja*, ahol hétfőtől péntekig tartalmasan lehet eltölteni az időt (beszélgetések, előadások, kulturális programok, gyógytorna, ügyintézés, kirándulás, napilapok.)
Ingyenes!
- *Házi segítségnyújtás*: otthoni gondozás, beszélgetés, segítség a házimunkákban, étkezésben, bevásárlásban.
Ingyenes!
- *Melegétel-kiszállítás*: igény esetén szívesen vállaljuk a meleg ebéd házhoz szállítását. A szeretetszolgálaton keresztül megrendelt ebéd ára a különféle támogatások miatt jóval kedvezőbb, mint más lehetőségek esetében. Ára maximum 550 Ft/adag, de ennél kevesebb is lehet. A kiszállítás ingyenes.

Evangelikus egyházközségünk városképi jelentőségű épületei

„Hangya”-üzletsor

Evangelikus egyházközségünk a Kosuth-tér felőli építkezést éppen százötven évvel ezelőtt, 1901 tavaszán indította el, amikor is a képviselő-testület döntése alapján a Rédey-féle tanítói lakás „üzlethelyiséggé alakítottát át.” A déli oldalon 9 kisebb áruhely épült, összesen 8209 korona költséggel.

A két iskola telkének „a Kis utcára (Meszes-köz) nyíló részén emelendő 4 tantermi iskola” építésére, valamint a volt tantermeknek boltokká alakítására terv készült. A kisebb-nagyobb üzletekből álló kereskedelmi tömb kialakítása 1903–1904-ben kezdődött. Ugyanis ekkor építtette meg központi iskoláját az evangelikus egyházközség.

Jellegzetes dísz lett a tömbnek az élelmiszerbolt (ma Rossmann) bejárata feletti hagymakupolás torony. Hosszú ideig az épület északi végében működött az egyházközség gondnoki hivatala is. A vegyes tulajdonú épület az 1980-as években a város kezelésében állt.

Meszes-kisközi épületsor

A 16 kis szolgáltatóegységből álló sort az egyházközség 1911-ben építtette a parókia és az akkor új központi iskola közé. Jellegzetessége az épületnek az üzletek felett végigfutó széles – Fachwerk-megoldású – eresse és a sarokrész oromzatos kiképzése. Talán ez a rész őrzi legjobban a hajdani Orosháza központjának és piactere környékének kereskedelmi képét. Szolgáltató jellegükkel pedig mai igényeket is jól szolgálnak.

Ez az egyházi tulajdonban lévő tömb az 1985-ben végzett felmérés idején tanácsai kezelésben volt. Az épület műemléki felújítását már akkor is esedékesnek tartották.

Mint ismeretes az új gimnázium felépítésével (1951–1955) kapcsolatban az előtte levő Táncsics tér kialakítása jelentett sokat a városiasodás tekintetében, amelyre a Meszes-kisköz egyik tömbjének lebontása nyújtott lehetőséget. A megmaradt épületegyüttes – az iskolát is magában foglaló – keleti része a maga fél oldalával valójában ma sem mondható köznek vagy utcának. (A volt iskolaépületben jelenleg a Magyar Ökumenikus Segélyszervezet Családok Átmeneti Otthona működik.) A tervek szerint a városképi jelentőségű épülettömb a közeljövőben megvalósuló orosházi új téregyüttesben továbbra is méltó építészeti emléke marad városunknak, s az evangelikus egyházközség száz év előtti építési törekvéseinek.

VERASZTÓ ANTAL

„Csak egy ugrás a Sugár!”

Avagy az örökkévalóságról a bevásárlóközpontban

Már a neve is, hogy Harmónia megnyugtató és biztató ebben a rohanó, nyugtalan világban. Az ember elvesz egy bevásárlókocsit és végigmegy az üzletközponton. Közben lágy zene szól, mintha nem is a földön járnál, hanem valahol a szférák között. A széles körfolyosó mindkét oldalán üzletek, butikok, színes termékeik megszámlálhatatlan özönét kínálják, mint valami szivárványszínű hullámverés. Minden a tied lehet! Mindent megkaphatsz! Ha van pénzed. Ezen

a széles úton járva az egyik oldalt harisnyabolt, a másikon élelmiszerüzlet. Előtte egy furcsa szoborszerű, vagy inkább messziről nézve, sírkőre hasonlító valami. Emberek, többségében fiatalok állnak ott, nevetve. Sírkő és nevetés. Ez a kettő összeegyeztethetetlennek tűnik nekem. Közelebb érve látjuk, hogy egy gépezet. Antik domborművel rajta, egy szakállas, bozontos férfifej, nyitott szájával. A „Római vakáció” című filmben láttam hasonlót... egy római falikút, amit Audrey Hepburn

és Gregory Peck tett híressé. A felirat alatta mintha eredeti volna. Maximus idézet. „Qui in bocca veritatis manus introductet solum si est sincerum integra extrahet!” Olvasom akadozva, elfelejtett latinsággal. Mit jelent? Cibálnak a gyerekek, fejtsen már meg a titokzatos mondatot, és feltétlenül próbáljuk ki a jósgépet. Aki az igazság szájába bedugja kezét, ha őszinte vagy, épségben húzod ki onnan. Próbálom fordítani. Kicsit kételkedve nézem a bizarr figurát és olvasom a gép

instrukcióit. Eszembe jut, hogy apám egy alkalommal a vagongyárban egy gépet javított, ami elmozdult szerelés közben és nyolc ujját fogta oda, csaknem levágta őket. Sokáig járt kötözésre, egy darabig nem tudta használni az ujjait. Most meg én ide az egész tenyeremet dugjam be?! Vajon mi van benne? Egy lézersugár, ami letapogatja a tenyered vonalait, aztán valami komputer algoritmus kivariálja a jövőmet és egy nyomtató kinyomtatja, és mint egy jegyet a kezembe löki? Vagy valami törpe van benne, mint Kempelen Farkas sakkozógépében, aki tükrök segítségével látta a sakkjáratot? Mosolygok. A gép láthatatlan sugara végigtapogatja tenyeremet. „Csak egy ugrás a Sugár!” Mondta a régi reklámban a Farkas Bertalanra hasonlító férfi, aki nyomban be is ugrott a Sugár nevű szupermarketbe, hogy életéhségét csillapítsa. Bár Farkas Bertalan is járt, igaz nem a csillagok felett, ahogy egy egyházi ének kezdő sora mondja, de közöttük igen. Eszembe jut egyik teológiai professzorom mondata: Isten nem optikai jelenség... A dicsfény lehet optikai jelenség is, de nem feltétlenül az. Izgatottan olvasom a papírt. A jövőmet. „Egyszer élünk, de akkor örök-

ké”. Igen. Erről beszélek én is. Az élet nem itt ér véget, a temetési szertartással, hanem folytatódik, örökké. „Íme, tenyeredbe véstelek be, szüntelenül előttem vannak falaid”. Jut eszembe az Ézsaiási idézet a Bibliából. Isten nem a tenyerünkbe véste a jövőnket, hanem minket vésett a saját tenyerébe, hogy mindig előtte lehessünk, a közelében. Kitorölhetetlenül. Tompa fájdalmat érzek a derekamnál. Egy férfi sűrű bocsánatkéréssel próbálja bevásárlókocsiját irányítani. Bocsánatkérése után is nézem, ahogy a széles úton kosarát mindenféle színes termékkel megrakva kacsázik a kijárat, az elszámolás felé. Nehéz irányítani, ha az ember telepakolta. Rozsdamentes acélkorlátok terelnek sorba, akár a marhákát a vágóhídon, taglózás előtt, s pityegő pénztárgépek felett hirdetés áll: nyerünk, ha bizonyos összeg felett vásárolunk és szelvényünket kihúzzák. Mindenképpen nyertünk, gondolom, miközben araszolunk. Tele a kosár, igaz a pénzt itt hagyjuk, de azért haza is visszük, amit akartunk. Ott mit ír? Kérde a gyerek. Hogy nyerünk! Mit? Hát ez az. Egyszer bosszantani akart, és azt kérdezte, hogy aki lottózik, de nem akar nyerni és mégis nyer, az ak-

kor most az nyert vagy veszített? Amikor már meghallottam ezt a kérdést, tudtam a helyes választ. Igen! Azt is tudtam, hogy ez a kérdés nem csupán bosszantásra való, hanem teológiai. Mindig, minden teológiai számomra. Vagyis az, aki játszik, tehát él, útban van az örökkévalóság felé, de nem akar nyerni, vagyis nem hisz, vagy elvesztette a hitét, nem akar üdvözülni, és halála után Isten – Krisztus érdemeiért – mégis üdvözíti kegyelemből... akkor most az nyert vagy veszített? Már hallani is vélem a helyesbítéseket a rozsdamentes acélkorlát mögöl a fehér ruhás sereget: na de, testvér, aki nem hisz, nem marad a játékban! Szóval, már itt egyik-másik testvér osztogatná a helyjegyeket. Elővételben. Gondolom, keserűen. Fizetek és megköszönöm. A jóscédula mellé teszem a számlát, s a mindent látó kamerák üvegszemétől kísérvé kísétá-lunk. Isten szeme mindent lát? Igen, fiam. De nem pislog, mert akkor a pislogás pillanatában csukva lenne. Valóban. Egyezzek bele. De azért, mert Isten mindent lát, nem jelenti azt, hogy minden tetszik is neki és mindennel egyetért.

HORVÁTH CSABA

Csendeshét Piliscsabán

2011. augusztus 22–27-ig a piliscsabai Béthei Evangélikus Missziós Otthonban került megrendezésre az a hitmélyítő csendeshét, melyre diakóniai csoportunkból heten utaztunk el. Látva a programban feltüntetett témákat, várakozással tekintettünk e napok elé. Az előadások főbb szempontjai:

- fegyelem hitben és imádságban, a magánéletben és a gyülekezeti életben;
- a keresztyén család, hívó ember hitetlen családi körben (misszió a család felé);
- gyermekeink nevelése, helytelen nevelés, felnőtt gyermekek elengedése, beleszólás felnőtt gyermekeink életvitelébe, unokák nevelésébe stb.

A reggeli előadások után csoportos beszélgetés volt az elhangzott ígéről, melyeken közvetlen, szinte családias hangulatban kérdéseket lehetett feltenni, vagy ha valaki úgy érezte, hogy nyomja valami a lelket, beszélhetett róla. Egy ilyen rövid beszámolóban csak érzékeltető, hogy hat napon át mi minderről esett szó.

Bozorádi Zoltán nyugdíjas esperes „Fegyelem a hitben és imádságban” című témában mondta el gondolatait.

A hívó életben a fegyelem nem azt jelenti, amit az emberek általában ez alatt értenek. Nem vasfegyelem, nem vak engedelmesség, hanem olyan fegyelem,

ami a szabadságból születik. Azt teszed, amit akarsz, de nem úgy, ahogy a szabad-elvűek mondják, mert ők nem azt teszik, amit akarnak. Tehát az nem szabadság, hanem az, hogy az ember szabaddá lesz, és amibe beleszületett, abból kikerülve szabadon, önként tegye Isten akarát. Ezt elhatározhatjuk egyszer, de nem történik meg egyszer és mindenkorra az életünkben, hanem mindig újra végig kell gondolni. Minél inkább élünk ebben a szabadságban, annál inkább lesz keresztyén módon engedelmes az életünk és élünk fegyelmezett életet. Ekkor az ember tekintete, gondolatai, érzései, talán még vágyai is fegyelem alatt vannak, de nem valami felülről ránk kényszerített parancs által, mert Jézus a világosság, és ebben a világosságban tudunk jó döntéseket hozni. A Jézus Krisztussal való közösségünkön múlik, hogy fegyelmezett életet élhetünk, mert tudjuk, kiben hiszünk, kihez imádkozunk.

A család felépítése, a családtagok szerepe olyan témák, amik minden embert érintenek, akár gyermek, szülő vagy nagyszülő. A mai világban a felnőtt gyermek és a szülők kapcsolata nem minden családban felhőtlen.

Fiataljaink erkölcsi értékrendje jóval alatta van annak a mércének, amit elvárunk tőlük. Sok esetben a szülők helyte-

len nevelése, engedékenysége miatt kerül a gyermek kritikus helyzetbe. Felszínre törnek olyan problémák, amikkel naponta találkozunk, ezt a sok értékes hozzájárulás is bizonyította.

Előadónk őszintén, valós példák alapján mutattak rá egy-két történettel. egy 14 éves fiú, akit a legtöbb családban még félig „gyermekcipőben” járóknak tekintenek, közölte a szüleiével, hogy szerelmes egy iskolatársába és szeretne elköltözni a kislányhoz, hogy együtt éljenek. A fiú szülei nem helyeselték, nem engedték meg. A legnagyobb baj az, hogy a lány szülei „természetesen” igen. A fiú haragjában otromba szavakkal ugyancsak leértékelte szülei „elmaradott” gondolkodását.

Országosan is foglalkoznak már különböző fórumokon ezzel a témával, hogy a szexuális élet elkezdése előre tolódott, sokaknál már 12 évesen elkezdődik. A későbbiek folyamán ennek negatív hatása van egy fiatal életében, nemcsak egészségi, de lelki értelemben is, mert minden esélye megvan arra, hogy 18–20 éves korára kiégett, betegségekkel küszködő, depressziós ember legyen.

A gyülekezetről is sok értékes gondolat hangzott el, valamint egyedülálló testvéreink helyzetéről a gyülekezetben, mint családban.

Ittész István lelkész és Bozorádi Zoltán nyugdíjas esperes igemagyarázatai, lélekemelő, hitmélyítő előadásai mélyen megérintettek bennünket. Mindennap elhangzott, hogy a szívből, hitből fakadó imádságnak és az egymásért való közös imának óriási ereje van.

Hazautazásunk napján, szombaton délelőtt a missziós otthon kis templomában úrvacsorával záruló istentiszteleten vettünk részt.

Köszönjük iskolánknak, hogy az iskolabuszt rendelkezésünkre bocsátotta, valamint gyülekezetünk vezetőségének,

hogy ennek költségét vállalta. Köszönet a gépkocsivezetőnek a pontosságért, a figyelmességért és a segítőkészségért. Reméljük, hogy jövőre is megrendezésre kerül Piliscsabán a csendeshét, melyre szívesen elmennénk újra.

PLESKÓ JÓZSEFNÉ

Fénysugár-híradó

„Istenünk ereje mindazoknak a javára van, akik őt keresik.”
[Ezsd 8,22]

Ami összetartó csapatunk, a Fénysugár Nyugdíjas Egyesület továbbra is jelen van egyházunk, alkalmanként városunk rendezvényein. Pünkösdhétfőn többen megjelentünk óvodánk, egy hét múlva pedig iskolánk évzáróján.

Az idén tapasztalható szélsőséges időjárás, a hirtelen jött nyári hőség miatt egy-egy klubfoglalkozásunkat kihagytuk, de a csütörtök esti istentiszteleteken ott voltunk.

Utólag értesültünk a szomorú eseményről, hogy klubunk alapító tagja, Németh Andrásné Emike eltávozott közülünk, emlékét megőrizzük. Közben három új tag iratkozott be hozzánk. Kívánjuk nekik, érezzék jól magukat közöttünk!

Szép napunk volt szeptember 13-án, látogatást tettünk Nagyszalontán és Nagyváradon. Negyvenketten vágunk neki az egész napos útnak. Ribár János esperes úr áhítatával, áldáskívánásával, Arany János vallásosságáról szóló kiselőadásával, énekkel kezdődött napunk. A méhkeréki határátkelőig férjem és én tartottunk rövid ismertetést, tájékoztatást a tudnivalókról, a várható látnivalókról.

A közel húszezer lelket számláló Nagyszalonta barátságos kisváros, kulturális hagyományokkal. Úgy tapasztaltuk, az éledező idegenforgalmat az Arany János-kultusz köré építik. Megújították az Arany-portán lévő ingatlant, a ház visszszakapta a költő korát idéző jellegét (lásd kép). A kilencvenkilenc lépcsős Csonkatoronyban érdeklődéssel szemléltük az Arany János-kiállítást, a könyveket, képeket, kéziratokat, pesti akadémiai dolgozószobájának néhány bútorát. Megilletődve álltunk a fotel előtt, amiben ülve fejezte be 65 évesre mért földi pályáját. A református templomban a 86 éves Danielisz Endre tanár úr fogadott bennünket, aki Szalonta legavatottabb ismerője, eddig 32 önálló helytörténeti munkája látott napvilágot. Ismertette a település, a templom valamint a szoborpark jeles helyi szülötteinek munkásságát. Hallottunk az

író Zilahy Lajosról, a költő Sinka Istvánról, a csillagász Kulin Györgyről, a szobrász Kiss Istvánról (ő az orosházi Eötvös József-szobor alkotója is).

A most felújított úton rövid óra alatt elértük a kétszázézer város, Nagyváradot. A települést meghatározó központi épületek (Szent László-plébániatemplom, bazilika, neoklasszicista színház, szecessziós Fekete Sas-palota és még tucatnyi reprezentatív építmény), mind a Trianon előtti időszakban keletkeztek. Váradon Mátyás Attila nagytiszteletű úr fogadott bennünket az evangélikus parókián, autóbusszal kicsit körbejártuk a várost, itt-ott megálltunk, legtovább a várnál. Az Ady Endre Emlékmúzeumban táboroztunk le. Bár a relikviák többször elpusztultak az idők folyamán, ma is sok érdekes dolgot láthattunk a három szobában. Szervátiusz Tibor Ady-szobra köszöntött bennünket az épületen belül, láttunk eredeti, a Nyugat által kiadott Ady-kiadványokat (az orosházi Falus Elek borítóival), a falon fotókat (az Orosházán is élt Székely (Bleyer) Aladár műhelyéből), sok könyvet, kéziratot, festményt, bútort. Visszatérve az evangélikus templom hűvösébe, még egy órát eltöltöttünk a nagytiszteletű úr város- és egyháztörténeti

előadását hallgatva, az 1811-es alapítástól napjainkig. Szintén élmény volt az egyház által működtetett evangélikus óvodában tett rövid látogatásunk, ahova 80 gyermek jár, igen kulturált körülmények közé.

Kitűnő időnk volt egész nap, sőt kicsit meleg is (32–34 °C). A reggel 7 órai indulás után valóban szép élményekkel gazdagodva, pontosan este 7 órakor érkeztünk haza. Kicsit fárasztó, de tartalmas nap volt.

Terveink szerint október, november hónapban elmegyünk még a Vésztő–Mágori Történelmi Emlékhelyre és a hódmezővásárhelyi Emlékpontba. Ugyanakkor színházlátogatás és közös ebéd is szerepel eljövendő programjaink között.

KOSZORÚS OSZKÁRNÉ

Emlékezünk

A mi Urunk ismét hazaszóltott egy testvért a diakóniai csoportból. Hosszú évekig nagy szeretettel tevékenykedő társunkat, Németh Andrásné Emikét. Több mint 15 éve jött el vasárnapi istentiszteletre, keresve gyászában a lelki békét. Itt szívesen fogadták. Testvéreket, feladatokat talált, amiknek szívesen, örömmel tett eleget. Olyan volt ő, aki bármikor készségesen ment látogatni időseket, betegeket. Állandó kísérője volt Tóth Lenke néninek, majd átvette az ő munkakörének egy részét. Előkészítette a termet összejövetelek idejére, teát főzött, oltárterítőt mosott, vasalt, egyszóval mindenütt tevékenykedett, ahol kellett és szükség volt rá. Ha valami baj érte, csak kevesen tudták, gondjairól, szomorúságáról ritkán beszélt, keményen viselte a megpróbáltatásokat. Egy éve már aggódva láttuk, hogy hanyatlik ereje, nem tudott mindenütt ott lenni, ahogy előzőleg. Mi még reménykedtünk, talán megerősödik és látjuk a szokásos helyén ülni a templomban, összejöveteleken, megbeszéléseken. Sajnos, nem így történt. Állapota egyre gyengült, és augusztus 27-én örökre hazament. Szomorú szívvel búcsúzunk tőle, személy szerint, és mind a diakóniai csoport tagjai, akik ismertük és szerettük őt. Isten adjon neki békét és nyugalmat az Ő országában!

KOVÁCS TIBORNÉ

Változások az iratterjesztésben

Szeretettel hívjuk fel mindenki figyelmét, hogy szeptember közepe óta módosult az iratterjesztés rendje.

Ettől az időponttól a gyülekezeti iratterjesztés egyedül a templomban történik a kissé átalakult, de megszokott helyen, hétfőtől péntekig, 8–10 óráig, illetve istentiszteleti alkalmak előtt és után mintegy fél órában.

A legkisebbek számára szervezett Tipegő Istentisztelet alkalmain külön ennek a korosztálynak szánt anyagokból válogathatnak a kedves szülők a helyszínen.

Új lehetőség, hogy ezen túl az evangélikus iskolában is lehet majd iratterjesztési anyagokat vásárolni.

Ennek rendje a következőképp alakul:

- minden páratlan hét szerdán 10–11.30-ig elsősorban felsős és gimnazista tanulóknak szánt tematikával;

- minden páros hét szerdáján 15.30–16.30-ig vásárlási lehetőség lesz biztosított az alsó tagozatosok igényeinek figyelembevételével.

Ajánlatunkból:

- Továbbra is kaphatók a megszokott kiadványok, úgymint igés tollak, könyvjelzők, kulcstartók, hűtőmágnesek, nyílt- és borítékos igés képeslapok minden alkalomra.

- Örömmel adjuk közre, hogy megérkeztek és újra kaphatóak a közkedvelt kerek formájú matricás albumok.

- Folyamatosan megvehetőek a szintén közkedvelt igés ajándéktárgyak, azaz bögrék és fali díszanyagok, mindenféle kivitelben.

Külön figyelmet érdemelnek biblikus tartalmú könyvkiadványaink. Néhány olvasnivaló ízelítőül gyermekeknek:

- Zárba illő kulcs 1–2.

- Isten hozott, kicsikém – Első gyermekbibliám

- Döbrentey Ildikó: A kiseded első csodája

- Farkas Jánosné Zsóka néni: Fehérke

- Roy Krisztina: Száműzetésben

- Elek Lajos: Történetek és tanítások gyermekeknek

Utóbbi könyv kedves történetei – hუმort sem nélkülözve – hasznos útmuta-

tásul szolgálnak gyermekeknek, de akár a felnőttek számára is. A szerző saját vagy mások élettörténetei alapján tanít az Isten szerint való életre.

Felnőttek részére:

- Merjszeretni!

- Veled egy életen át

- Ger de Koning: Az angyalokról

- Janecska János–Dr. Németh Csaba: Múlt, jelen, jövő...? – Evangélikusok Békés megyében

Utóbbi könyv a teljesség igénye nélkül szeretné bemutatni lutheránus örökségünket itt, Békés megyében. Sok elfelejtett lelkipásztor, tanító nevét eleveníti fel. Nem pusztán a Békés megyei evangélikusságról ír, hanem annak hatásáról is a velük együtt élőkre. Jó olvasást!

Mindezek mellett természetesen folyamatosan az olvasóközönség rendelkezésére állnak Bibliák új és Károli-fordításban, evangélikus énekeskönyvek, útműtatók, CD-k. Egyéni igény alapján megrendelést is felvesszünk! Mindenkit minden helyszínen és időpontban szeretettel vár: az iratterjesztés!

Marcika

Marcika dongalábbal született. Szülei (hívő keresztény emberek) az első meglepetés után boldogan fogadták az egyébként jól fejlett, egészségesnek tűnő babát. Utánajártak, hogyan lehet korrigálni a meglévő testi problémát. Meg is találták a megoldást. Marcika óvodába járt, általános iskolai tanulmányait egyházi iskolában folytatta, melyet kitűnő eredménnyel fejezett be.

Úgy tűnt, hogy szépen halad a fejlődése, mígnem a tízes éveiben egy rutinvizsgálat során a gyermek szív működésében apró hibát vett észre kezelőorvosa. Gyógyszeres kezelést javasolt, és biztatta a szülőket, hogy a gyermek növekedésével ez a probléma megszűnhet. Sajnos nem ez történt. Gimnáziumban tanult már, amikor feltűnt, hogy csontozatának és izomzatának fejlődése nincs szinkronban. Egy meglehetősen súlyos és veszélyes műtéttel ezt a rendellenességet is meg lehetett szüntetni. Marcika a piarista gimnáziumban kitűnő eredménnyel érettségizett és felvételt nyert a közgazdaságtudományi egyetemre.

Szív működési rendellenessége azonban minden orvosi beavatkozás ellenére

sem javult, hanem tovább súlyosbodott. Ez azzal járt, hogy szíve a ritmuszavarok miatt egyre kevésbé volt képes funkcióját ellátni. Lassan tüdővízenyő is kezdett fellépni. Ezt a körülményt a legmesszebb menő orvosi gondoskodás mellett sem tudták gyógyítani. Marcika egyik kórházból a másikba került. A kitűnő adottságokkal rendelkező tisztalelkű és ártatlan fiatalember 18 éves korában búcsút mondott családjának és távozott a földi világból. A szülők fájdalma leírhatatlan volt.

A temetés után a szülői ház súlyos gyászban élt. A nappali szobában a dohányzóasztalon állt Marcika bekeretezett fényképe, előtte nem messze egy üvegtálcában gyertya égett, melyet rendszeresen cseréltek. Az asztal terítve volt a koszorúból vett száraz virágokkal és levelekkel. A szülőknél egy alkalommal el kellett utazniuk. Ez alatt Marcika húga – aki gimnáziumi tanuló volt – a barátnőjénél töltötte az éjszakát. A gimnáziumból jövet, a barátnőjéhez utaztában, a HÉV ablakából még megnézte a házukat, melyet rendben lévőnek talált, ezért nem szállt le, hogy bemehessen. Másnap azonban, amikor ba-

rátnőjétől hazaérkezett, és ajtót nyitott, döbbenetes kép tárult eléje. Egy füstfelhő borította az egyemeletes épület teljes belső térségét. Mindent belepett valami fekete, finom hamuréteg. Az történt, hogy a leégett gyertya elolvadva az üvegtálcában tovább égett, amitől a tálca szétrepedt és a szétfolyt gyertya az asztalon folytatta az égést, átégetve a térítőt, majd az asztal lapját, amelynek lehulló parazsa meggyújtotta az alatta lévő szőnyeget is. Az asztalon lévő száraz növényi részek is meggyulladtak, melyek égése a fénykép előtt néhány centiméterrel megállt, kialudt, és a fénykép is sértetlen maradt. Nemcsak a fénykép, hanem az egész ház berendezése, belső és külső részei is épen maradtak. Ezt a szülők hazaérkezésükkor megdöbbenve látták és csodának tekintették.

A csodához tartozik még az a körülmény is, hogy Marcika húga aznap nem haza, hanem a barátnőjéhez ment. Ha ajtót nyitott volna, a tűz oxigént kapva belobban, és az egész ház leéghetett volna. Csodák tehát vannak!

TÓTH SÁNDOR ISTVÁN

SZÉKÁCS JÓZSEF EVANGÉLIKUS ÓVODA, ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM

Elkezdődött a 2011/2012-es tanév

1992. szeptember 1-jén két egyházi tagozatos első osztály indult az akkor még önkormányzati fenntartású 2. sz. Kulich Gyula Általános Iskolában.

A 2011/2012. tanév elején az orosházi evangélikus gyülekezet iskolarendszerének újraindítására emlékezünk. Azok a személyek, akik felismerték a múlt század végi változásokban az Isten által felkínált lehetőségeket és cselekedtek, Istennek engedelmessé váltak és ezért eszközök voltak Isten kezében. Aki tehát eseményeken és személyeken keresztül kezdte felépíteni azt az iskolarendszert, ahol óvodás kortól az érettségig folyik nevelő-oktatómunka, a keresztyén élet elvárásaival.

Adjunk hálát Istennek, Aki elhozta azt a történelmi változást, mely lehetővé tette, hogy az egyházi nevelés és oktatás az orosházi gyülekezetben újraindulhatott. Az Ő áldása legyen mindazokon, akik ebben a nagy munkában részt vállaltak, és azokon, akik intézményeinkben az embert formáló felelős, szép munkát végezték, s végzik a mai napig is.

2011. szeptember 1-jén tehát a *huszadik* első évfolyamon indult meg a tanítás, az év végén pedig a *kilencedik* érettségire készülünk. A tanévnyitó után elkezdődött a munka az osztályokban. Elkészült a munkaterv, amelyhez szervesen kapcsolódnak a különböző munkaközösségek tervei. Szeretném, ha a presbitérium, a gyülekezet megismerné fenntartott intézményének tevékenységét, céljait.

I. Nevelj a gyermeket!

Nevelőnek, pedagógusnak lenni csodálatos kiváltság, de egyben óriási felelősség is. Gyermekünk otthagyják kezük nyomát a világon! Tőlünk függ, hogy milyen lesz! Ezért is kell, hogy Karácsony Sándor gondolata iránytű legyen munkánkban: „A pedagógus nem lehet elkeseredett, megtorpant ember, mert a pedagógusnak egyetlen karizmája van: a jövőbe vetett hit, optimizmus.”

A lelki nevelést az iskola lelkésze, Ribáriszki Ákos irányítja intézményünkben. Az alábbiakban a tanévre szóló iskolalelkészi munkaterv olvasható:

„A keresztyén iskola célja, hogy elvezzesse diákjait az Isten iránti szeretetre és tiszteletre, a teremtett világ feletti gondos és igazságos sáfarkodásra. Célunk, hogy tanítványaink elsajátítsák a megfelelő lelki és erkölcsi értékeket, amelyek megha-

tározzák majd, mihez kezdenek az iskolában tanult tárgyi ismeretekkel és készségekkel.” – írja egy, a keresztyén iskolákról szóló könyvében Stephen Kaufmann.

Valóban, egy keresztyén iskola célkitűzése, hogy a diákok a tényanyag elsajátítása mellett eljussanak a közvetlen kapcsolatra Istennel, megismerjék a keresztyénség alapjait és éljék át azok értékeit. Célunk, hogy helyes istenképpel, világképpel és önképpel engedjük el őket iskolánkból a 12. évfolyam végén. Céлом és elvem is, hogy a diákok átéljék: Isten közelségében lenni, keresztyénként élni nem teher, nem unalom, nem kötelesség, hanem éppen ellenkezőleg: felszabadító és életük minden helyzetében erőt adó érzés. Éppen ezért az iskolalelkészi munkaterv a 2011/2012-es esztendőre is egy tudatosan felépített, ezeket a célokat szem előtt tartó program.

A tavalyi esztendő sikereiből és hibáiból tanulva alakítottam át a munkatervet az ideire. Új elemek, lelki alkalmak épülnek be a diákok és a tanárok életébe. Időrendi sorrendben a következők:

- Tanévnyitó istentisztelet.
- Dombevangelizáció az óvodában, október elején.
- A „72 óra kompromisszum nélkül” című uniós projekt tavalyi sikerén felbuzdulva idén is csatlakozunk a kezdeményezéshez. Ennek keretein belül felhívjuk a diákok figyelmét a teremtett világ és embertársaink iránti felelősségünkre. Ezt egy teremtésünnepi istentisztelettel zárjuk le.
- A reformáció ünnepét megelőző pénteken (október 28-án) diákok segítségével elevenítjük fel a reformáció történetét.
- Október 31-én reformáció ünnepi istentisztelet lesz az evangélikus templomban.
- Adventi közös gyertyagyújtás.
- Diákok csendesnapja az adventi időszakban.
- Tanári csendesnap novemberben.
- Karácsonyi ünnepség, áhítat.
- Vízkereszt ünnepi istentisztelet az evangélikus templomban.
- Hittanversenyek szervezése, lebonyolítása.
- Tavaszi diák, illetve pedagógus csendesnap húsvét ünnepéhez kapcsolódva.
- Mennybemenetel ünnepi istentisztelet az evangélikus templomban.

– Érettségi előtt álló fiatalok kérő, hálaadó istentisztelete.

– Utolsó tanítási napra tervezett közös meglepetésprogram a diákok számára.

– Tanévzáró istentisztelet.

Állandó feladatok:

– A Székács József Evangélikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium lelki életének vezetése, gondozása, építése a gyerekek, diákok, tanárok, alkalmazottak életében.

– Kötelezettségben foglalt óraszámok teljesítése, illetve ezen felül a hittan érettségire készülő 11–12. évfolyamos diákok fakultációjának tartása.

– Hétfői, keddi tanulói áhítatok megtartása, koordinálása.

– Hétfői tanári áhítatok megtartása, koordinálása.

– Évközi diák csendesnapok szervezése, szorosan együttműködve a hittan munkaközösség tagjaival.

– Évközi és évkezdő tanári csendesnapok szervezése, szorosan együttműködve a hittan munkaközösség tagjaival.

– Az iskola tanárai, dolgozói számára kéthetente bibliaórai alkalom, ahol lehetőség nyílik a keresztyénség, hitélet, bibliai történeteket érintő kérdések felvetésére, megbeszélésére.

– A TEVE (Tizenéves Evangélikusok Egyesülete) újraindítása az 5–7. évfolyam számára. Időpontja és helyszíne: kéthetente pénteken a gyülekezeti teremben.

– Azon gimnazista fiatalok felkészítése a konfirmációra, illetve keresztre, akik a 7. évfolyam után érkeztek intézményünkbe, illetve ezt igénylik.

– Kapcsolattartás családokkal, szülőikkel, bizonyos esetekben személyes látogatás formájában.

– Külön kiemelt kérés az osztályfőnökök iránt a kórházba került, hosszabb ideig beteg, nehéz helyzetben lévő, védelem alá vett gyerekek jelentése látogatás céljából.

– A jó partneri kapcsolat fenntartása, illetve az arra való törekvés a fenntartó gyülekezettel és az ország evangélikus iskoláival.

– Óvodai hittanórák megtartása, koordinálása.

– Óvodai áhítatok megtartása, koordinálása.

– Gyűjtés szervezése a dévai árvaháznak egy velük egyeztetett időpont előtt.

Természetesen az egyházi esztendő időszakától és az évközi közös ötletektől

SZÉKÁCS JÓZSEF EVANGÉLIKUS ÓVODA, ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM

függően, az iskolában szervezett lelki alkalmak bővíthetnek, színesedhetnek. Hiszem, hogy a gyermekek lelki életéért az idei fáradozásaink sem lesznek eredménytelenek, és ha nem is azonnal, de idővel megtermik gyümölcseiket és becsületes, vidám keresztyén emberként fogják élni életüket ebben a világban.

Az iskola közösségi alkalmai az eltelt évek során alakultak ki és gazdagodtak igazi lelki tartalommal. A tanítási heteket hétfőnként és keddenként reggeli áhítattal kezdjük. A többi napon az osztályfőnökök által tartott áhítatokkal, igeolvasással kezdődnek az első órák. Az iskola evangélikus szellemiségének megerősítését szolgálják a tanév közben szervezett csendesnapok.

A tanévre választott ige adjon mindannyiunknak bátorítást, biztatást, hogy feladatainkat Istennek tetszően, az Ő akaratát megismerve és követve tudjuk végezni: „*De akik az Úrban bíznak, erejük megújul, szárnyra kelnek, mint a sasok, futnak, és nem lankadnak meg, járnak, és nem fáradnak el.*” [Ézs 40,31]

II. A nevelés területei

„Uram, légy velünk az idejében, mint ahogyan eddig is! Add, hogy felismerjük és örömmel fogadjuk az új lehetőségeket és feladatokat, de tiszteletben tartsuk és megőrizzük a jót abból, amit örökségül kaptunk. Őrizz meg minket az értelmetlen vitáktól, segíts, hogy amit vállalunk, azt legjobb lelkiismeretünk szerint, egymást segítve, igazi közösségként végre tudjuk hajtani. Amen.”

Ezzel az imával kezdődik az *idegennyelvi munkaközösség* éves terve. Ilyen lelkeséggel és alázattal, az egymásra való odafigyeléssel kell végezni pedagógusi szolgálatunkat ebben a tanévben is.

Az *alsó tagozatosok munkaközössége* a legnagyobb létszámú csapat, hiszen a tanítókon kívül a délutáni nevelőket, a napközis csoportok vezetőit is összefogja. Munkatervük elhivatott, munkájukat szolgálatként megélt csapatot feltételez: „Hiszünk és valljuk, hogy a gyermek és adottságai Isten ajándéka. A Magyarországi Evangélikus Egyház által fenntartott és működtetett oktatási intézmények célja és feladata, hogy korszerű tudást adjunk növendékeinknek a keresztyén értékrend szerint. A társadalom értékes tagjává, érett személyiséggé neveljük őket. Céljaink azonban csak akkor nyerhetnek igazi értelmet, ha a tanévben megvalósítandó feladatainkat teherbíró képességünk figyelembe vételével állítjuk össze. Valamint azt is tudjuk:

– *Felelősek* vagyunk tanítványainkért.

– Csak *fegyelmezett* gyermekközösségekben érhetünk el jó nevelési és oktatási eredményeket.

– A *tehetségek* felkutatása már az alsó tagozaton megkezdődik.

– *Nevelői és osztályközösségeink* sikeres működésének záloga a kölcsönös bizalom tanító és diákjai között, valamint elengedhetetlen a felnőtt közösségen belüli együttműködés megléte.

– Mindezt olyan *szolgálatként* kell tekinteni, hogy megfeleljünk a jézusi üzenetnek: „*Az lesz az én Atyám dicsősége, hogy sok gyümölcsöt teremtek, és akkor a tanítványaim lesztek.*” [Jn 15,8]

Az alapok kiépítése után a gyerekek a felső tagozaton folytatják tanulmányait. Az 5–8. évfolyam nevelését az osztályfőnökök irányításával végezzük.

Részlet az *általános iskolai osztályfőnöki munkaközösség* munkatervéből: „Évek óta szeretnénk megtapasztalni tanulóink hitéletben való nagyobb elhivatottságát. Amíg a kicsiket a mesék és mesés történetek kötik le, addig a kamaszok a kritikák és kételyek korszaka. Ebben az életszakaszban a versenyztetés és munkáltatás a leginkább célravezető módszer, no meg a felnőtt rendíthetetlen példamutatása.

A hit egy hatalmas kincse az egyéneknek, amely összes áldásával felbecsülhetetlen érték. Jó lenne ennek felismerésére a szülőket is meggyőzni. Nagy álmunk, hogy a tanulók szüleit is hozzák magukkal a közös istentiszteletekre. Meggyőződésem, hogy ha a családokat sikerülne Krisztus-követőkké tenni, minden nehézségünk, fegyelmezési gondunk megoldódna. A jézusi tanításban az alázatot, az áldozatvállalást és a felebaráti szeretet főparancsolatát kellene elsajátítani a mai diáktársadalommal, és egy szeriben megoldódna minden gondunk.

A hit nemcsak tanításon, hanem sok-sok tapasztaláson, belső vívódáson, kétkedéscsúszón át alakul ki Isten kegyelméből valakiben. Sem siettetni, sem számon kérni nem lehet, de nekünk akkor is nagy a felelősségünk a ránk bízottakkal szemben.”

A gimnazista korosztály nevelése már az előbb felvázolt alapokra épül, és természetesen az életkor speciális igényeinek megfelelően változik a velük való bánásmód. Ami nem változik velük kapcsolatban sem, az a következő: Isten minden embert saját képmására szabad embernek teremtett. Nevelésünk célja, hogy ezt minden diákunk felismerje magában, megtalálja élete Istentől kapott értelmét, felismerjen minden olyan helyzetet, amelyben választania kell a jó és rossz között, és legyen ereje a jóra igent mondani.

Ez soha sem volt könnyű, de ma különösen nehéz. Meg kell tanulniuk saját magukban felismerni a jót és a rosszat. Ez csak mások által, azaz közösségekben lehetséges. Elsősorban a családban, az egyház közösségében és az iskolában.

A *gimnáziumi osztályfőnöki munkaközösség* vezetője így jelöli meg e korosztályval való foglalkozás irányát: „Lehetőségeinkhez képest minél többet kell foglalkoznunk személyenként diákjainkkal. Fel kell ismernünk a bennük rejlő tehetséget, és azt ápolni kell. Olyan képességeket kell kialakítanunk bennük, amelyekkel fejlesztik saját énjüküket, elfogadják korlátaikat, túrik a kudarcot. Megfelelő kommunikációs képességekkel kell őket felruházunk, hogy majdan a társadalom teljes jogú tagjaivá válhassanak. A gyermekeket teljes emberré, a közösség aktív tagjaivá kell tennünk, diákjainknak empatikussá, toleránssá, alkalmazkodóvá kell válniuk.

Szeretnénk ebben a tanévben magasabb szintre lépni. Mind egyéneknél, mind közösségi szinten. Ha az osztályközösségek tényleges közösségekké, egymást segítő, diákokból álló társasággá formálódnak, elérjük egyik nagy célunkat. A munkánk ebben a tanévben is bizonyosan nehéz lesz, buktatókkal teli. De együtt, egymást segítve, támogatva, a mi közösségünkre váró feladatokat meg tudjuk oldani.”

Gyermek- és ifjúságvédelem

Iskolánk tanulói létszáma 2011. szeptember 1-jén 546. Ebből a hátrányos helyzetű tanulók száma 139 fő (27%), ebből halmozottan hátrányos helyzetű 27 fő (5%). A hátrányos helyzetű tanulók magas száma meghatározza a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat. Elvárás, hogy a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok hatékony, eredményes, együttműködő munkakapcsolatot alakítson ki az osztályfőnökökkel, szaktanárokkal, valamint a szakhatóságokkal. Feladata a pontos nyilvántartás vezetése a hátrányos és halmozottan hátrányos tanulókról, a hozzájuk kapcsolódó intézkedésekről (személyi adatlap, intézkedések igazolatlan mulasztásokról, környezettanulmányok, feljegyzések, levelezések, gyermeknevelési kedvezmények). Fontos, hogy munkáját nagy szakértelemmel, gondossággal, empatikus készséggel lássa el.

Iskolánkban is megfigyelhető a társadalmi rétegek fokozatos elszegényedése. Egyre többen élnek a létminimum körüli szinten vagy alatta. Célunk, hogy minden tanuló a számára szükséges segítséget megkapja. Ha tanulási-magatartási prob-

SZÉKÁCS JÓZSEF EVANGÉLIKUS ÓVODA, ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM

lélmája van, akkor megfelelő szakemberhez irányítjuk, ahol megvizsgálják, és gyógypedagógus, fejlesztőpedagógus, logopédus, illetve szaktanárok segítségével lehetőséget biztosítunk a képességeihez mért fejlődéshez. Aki anyagi segítségre szorul, tájékoztatjuk a gyermekvédelmi kedvezmény igénybevételének lehetőségéről.

Az elmúlt tanévben a Magyarországi Evangélikus Egyháztól kaptunk anyagi támogatást étkezési térítési díjak fizetéséhez. Reméljük, hogy ebben a tanévben is így lesz. A reggeli nélkül érkező diákoknak idén is biztosítunk az iskola ebédlőjében egyszerű reggelit. Többször kaptunk tavaly ehhez adományt. Ezekre most is számítunk.

A Márton-bál bevétele évek óta a szociális hátrányokkal küzdő gyermekek számára kirándulási és kulturális költségek támogatását biztosítja.

A haza szeretete

Szólni kell arról a kérdésről, ami mindenki számára egyformán fontos kell hogy legyen. Itt, Keletközép-Európában napjainkban átértékelődik a haza fogalma. Az országhatárok, amelyeket Trianontól „örököltünk”, már nem választják el a Kárpát-medence magyarjait egymástól. A haza, mint kulturális közösség, megerősödve, összekapaszkodva kell hogy legyőzze azt a válságközönyt, amivel küszködünk. Nemcsak a gazdasági, társadalmi válságot, de a morálist is. Iskolánknak úgy kell helytállni ebben az ügyben, mint a haza egy kis szelete, amelyik mint csepp a tengerben elvégzi a rá háruló feladatokat. Ebben egyformán részt kell, hogy vegyen szülő, diák és a pedagógus is. Együtt képesek lehetünk arra, hogy mindenki meglegye végre „honját a hazában”... Ezért is kötelességünk nemzeti múltunk mártírjainak emlékét, példáját őrizni és ápolni.

III. Család és iskola

A Biblia szerint a keresztyén oktatás három fő intézménye a család, a gyülekezet és az iskola. Isten feladatokat bízott e három résztvevőre. A szülők a nevelés eredményességéért első helyen viselik a felelősséget.

– A gyerekek számára a legfőbb példa szüleik Isten, egymás és gyermekeik iránti szeretete, ezért egészséges fejlődésükhöz elengedhetetlen a szerető család, amely tud közösen dolgozni, ünnepelni, játszani. Nagyon fontos a mindennapi élő kapcsolat a gyermek világával. Semmilyen munka sem lehet olyan fontos, mint a gyermekem, akit Isten rám bízott,

ugyanakkor a gyerekeknek azt is meg kell tanulnia, hogy a szülőknek is vannak feladataik.

– A gyermek a felelősségvállalást az által tanulja meg, ha otthon is van rendszeres feladata, segít az otthoni munkában. Merjünk rájuk életkoruknak megfelelő feladatokat bízni!

– A gyermekek nagyon sok mindent szeretnének. Ezek egy része valóban jó dolog, más részük viszont értéktelen vagy nem az életkoruknak megfelelő. Tudjuk, mennyire fontos tulajdonsága egy embernek, hogy vágyai kielégítését tudja-e késleltetni. Ez megedzi az akaratot, képessé tesz a nehézségek elviselésére, a célokért való kitartó küzdésre. Aki mindent azonnal megkap, elkényeztetett, puhány ember lesz. Ezért ne féljünk attól, ha meg kell küzdenünk gyermekeinkkel.

A szülők és az iskola közötti kapcsolattartás legfőbb eszköze a szülői értekezlet. Ez a fórum sokszor megfelelő a szülők kellő tájékoztatására, ám ez nem minden esetben van így. A szülők egy része ugyanis nem jön el az ilyen alkalmakra. Ennek oka lehet időhiány is (a szülőnek annyit kell dolgoznia a megélhetésért, hogy nem tud elmenni az értekezletre). Ezen problémák megoldása, hogy próbáljunk meg túllépni a szülői értekezlet szűkös keretein, és intenzívebb, személyes kapcsolat kialakítani a szülővel (például rendszeres családlátogatás útján). Helyes, ha nevelőink feladatuknak érzik, hogy az osztályaikba járó gyermekek szüleivel rendszeres kapcsolatot tartsanak, és a gyermeket érintő fontos kérdéseket megbeszéljék velük. A kapcsolattartás további lehetőségei:

- nyílt napok
- fogadóórák
- szülői értekezletek
- közös családi napok
- gyülekezeti alkalmak.

IV. A tanév igéje

„De akik az Úrban bíznak, erejük megújul, szárnyra kelnek, mint a sasok, futnak, és nem lankadnak el, járnak, és nem fáradnak el.” [Ézs 40,31]

Ézsaiás próféta gyönyörű sorait választottuk a tanév igéjének. Kétféle biztatást kapunk: az első, hogy ne rémüljünk meg, ha elfáradunk és megbotlunk. Hibákat fogunk elkövetni és el fogunk keseredni. Csalódni fogunk önmagunkban és másokban. Amikor ez bekövetkezik, tudnunk kell, hogy eltévesztettük a helyes irányt. A másik biztatás fontosabb: olyankor kell tudatosítani magunkban, hogy Isten akkor is velünk van, Tőle kapha-

tunk új iránymutatást, azzal együtt újerőt. Ha Benne bízol, ha Rá figyelsz, ahogy a helyes irányt megtalálsz az Ő segítségével, meg fogod kapni a hozzá való új erőt is. Erőd megújul, szárnyakat kapsz, feladataid kedvesek lesznek, újra lendülettel vághatsz neki az élet rengetegének. De csak ha Benne bízol. Ez az, amit nem szabad elfelejteni. Ez az, amit sugároznunk kell, hogy ők is (tanulók, szülők, a város közvéleménye) lássák: aki az Úrban bíz, az képessé válik saját határainak túlszárnyalására. Isten kész minőségileg mássá, vagyis újjá teremteni minden Benne bízót.

Akik az Úrban bíznak... Hadd kérdezzem meg, testvér, te igazán az Úrban bízol? Vagy a hagyományokban, a mód-szerekben, a tudásodban, a kapcsolataidban, a szerencsében, a véletlenben? Mert, ha az Úrban bízol, van egy ígélet: erőd megújul. Izrael a fogságban is megtapasztalhatta ezt: akik az Úrban bíznak, lehet, hogy most úgy néz ki, minden elveszett, de ha az Úr velünk, Neki semmi sem lehetetlen!

Most pedig szeretném, ha az új tanév elején megállnánk Isten előtt:

– Hogyan látjuk most személyes életünket?

– Gyülekezeti életünket?

– Nem lenne-e szükség nekünk is megújulásra?

– Készek vagyunk-e ezért mindent megtenni, amit Isten mond?

– Mikor az ígét hallgatod, nem szólalt-e meg a lelkiismereted valamilyen titkos bűn miatt, ami megfertőzi életedet, a közösség életét?

– Nem jött-e elő valamilyen régi sérülés, amiről meg akarsz feledkezni?

– Isten szeretne gyógyítani, megbocsátani, meg szeretne újítani. Rajtad múlik, hogy akard-e vagy sem.

– Isten gazdag életre hívott, engedd, hogy ez mind megvalósulhasson benned, a rád bízottakban, a gyülekezetekben!

Akik megunták már a helyben topogást, akik belefáradtak a haszontalan küzdelmekbe és szeretnének szárnyalni, mint a sasok, futni és nem meglankadni, jöjjenek Jézushoz. Isten azért adja erejét, hogy épüljünk és építsünk, növekedjünk hitben, szeretetben, és növeljük másokban a hitet, szeretetet.

E gondolatokkal kérem Isten gondviselését gyermekeink és a családok életére, s az Ő gazdag áldását, vezetését pedagógusaink következő évi munkájára!

Összeállította:
FEHÉR BORBÁLA
igazgató

SZÉKÁCS JÓZSEF EVANGÉLIKUS ÓVODA, ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM

„72 óra kompromisszum nélkül”

2011 az önkéntesség éve Európában, így ebből az alkalomból idén is megrendezik a nagyszerű országos projektet „72 óra kompromisszum nélkül” címmel, október 14–16-áig.

Az eredetileg Németországból indult kezdeményezés Orosházán idén kerül másodszor megrendezésre. Lényege épp olyan egyszerű, mint amilyen megnyerő: a jelentkező fiatalok 72 óra leforgása alatt szociális, karitatív tevékenységeket folytatnak különböző helyszíneken.

A 72 óra célja a rászorulóknak történő segítségnyújtás mellett az, hogy lehetőséget ad a fiataloknak a szolidaritás megélésére, arra, hogy észrevegyék a környezetükben élő embereket és problémáikat.

A „72 óra kompromisszum nélkül” a nyilvánosság segítségével felhívni a figyelmet azokra az intézményekre, amelyek rászorulókon segítenek, és amelyek ezt nem tudnák önerőből, támogatások nélkül megtenni. A résztvevő fiatalok megtanulnak csapatban, együtt dolgozni, emellett idejük és munkájuk felajánlá-

sával olyan karitatív feladatokat végeznek, amelyekre e rendezvény nélkül talán sohasem kerülhetne sor.

Azok az önkéntes fiatalok vesznek részt a rendezvényen, akik idejüket és munkájukat áldozzák a nemes célok megvalósítása érdekében.

Evangélikus óvodásaink és iskolásaink a tavalyi évben nagy örömmel és lel-

kesedéssel vettek részt a programokban, melyekről bővebben olvashattunk Orosházi Harangszó újságunk tavalyi 4. számában. Így idén ismét csatlakozunk ehhez a nagyszerű kezdeményezéshez, megmozgatva kicsiket és nagyokat. A tervek szerint óvodásaink az Ezüstoffenyő idősök otthonában mutatják be ének- és táncművészetüket, valamint verset monda-

nak a bentlakók legnagyobb örömére. A felsős diákok az iskola környezetét teszik rendbe, míg az alsósok és a gimnazisták a templomkertben gyűjtik a falevelet, illetve templomtakarítással teszik szebbé az épület belsejét. Idén is ellátogatunk a temetőbe, ahol a hősi halált halt magyar katonák sírjait takarítjuk le, tesszük rendbe.

Méltóképpen szeretnénk zárni ezt a sorozatot, mely felhívja a figyelmünket a teremtett világ iránti felelősségünkre, ezért 16-án, vasárnap 10 órától teremtésünnepi istentiszteletet tartunk templomunkban. Délután pedig Végh Szabolcs, a balatonszárszói evangélikus konferenciaközpont igazgatója lesz a vendégünk, aki egy szeretetvendégség keretében jó tanácsokkal lát el bennünket, miként tudunk otthon környezettudatosan élni.

Akkor tehát október 14–16-án megmozdulunk környezetünkért, egymásért, iskolánkért, templomunkért. Nagyon sok szeretettel várunk mindenkit vasárnapi alkalmainkra!

RIBÁRSZKI ÁKOS

Csendesnapok

Tanári csendesnap

Nagyon szép hagyománya iskolánknak, hogy minden tanévet egy közös csendesnappal kezdünk, amelyen az iskola és az óvoda pedagógusai vesznek részt. A hagyomány mellett rendkívül hasznos és áldott is ez az alkalom, hiszen a nyári szünet hónapjai után először itt találkoznak egymással a kollégák. Ezért nagyon fontos a csapatépítés, a jó hangulat, a közösség élménye, illetve a lelki elcsendesedés. Idén is így kezdtük az évet, együtt a csorvási Eszter-tanyán. Velünk töltötte a délelőttöt és lelki útvalóval is szolgált közöttünk Ördög Endre lelkész úr, valamint tiszteletét tette a délelőtt folyamán Laurinyecz Mihály plébános úr. A reggeli közös éneklést elcsendesedés, majd közösséget építő játékok követték. Gyakoroltuk az aktív figyelés fontosságát, a csoportmunkát, majd pedig mindenki megmutatta kreativitását, amikor a rendelkezésre álló anyagokból kellett megépíteni „álmaink iskoláját”.

Idén harmadik alkalommal kaptak az osztályfőnökök úgynevezett „osztálygyertyát”, amit minden hétfő és kedd reg-

gel magukkal hoznak a közös áhítatra, így mintegy valóságosan is megvilágítva számukra Isten igéjét. A gyertya mellé lelki útvalót is kapott egy-egy osztály, „osztályige” formájában, amely egész évben utat mutat és segít az akadályok legyőzésében.

A közös, évkezdő csendesnapunkat, végül egy jóízű krumplipaprikással zártuk. Így visszatekintve elmondhatom, hogy egy igazán áldott és jó hangulatú évkezdésnek, indulásnak lehettünk a részesei.

RIBÁRSZKI ÁKOS

Évkezdő csendesnap a 9. évfolyamnak

Ez az évkezdő csendesnap minden évben megrendezésre kerül az iskolakezdet megelőző héten, a kilencedik évfolyam számára. Segít abban, hogy összeszokjunk egymással és a 9/4-es osztály tanulóival. Idei csendesnapunk azzal kezdődött, hogy körbevezettük az újonnan érkezett tanulókat az iskolában, és elmondtuk nekik a fontosabb szabályokat.

Nagyon izgatottan vártuk azt, hogy milyen programokban lesz részünk a nap folyamán. A közösségépítő, mégis vicces játékok sokat segítettek abban, hogy jobban megismerjük egymás szokásait, hobbijait, értékeit. Sok új barátot találtunk, de régi ismerősökkel is találkoztunk. Ribárszki Ákos iskolalelkész segített abban, hogy meghitt hangulatban teljen a délelőtt. Akik másik iskolából, esetleg másik városból jöttek, és még nem tanultak hittant, azok is ismerkedhettek kicsit a vallásos élettel. Az új osztály itt találkozott először osztályfőnökével, Oláh Rita tanárnóval, és jó kapcsolatot építettek ki vele. A mi osztályunk már egy összeszokott közösség volt, így boldogok voltunk, hogy újra láthatjuk egymást. A nap végén összegyűjtöttük fogadalmainkat egy dobozba, és elástuk az iskola udvarán, majd imádsággal zártuk le a délelőttöt. Izgatottan várjuk a folytatást most, hogy igazán gimnazistáknak mondhatjuk magunkat.

CSIZMADIA EMESE
HORVÁTH VIKTÓRIA
LASKAI ZSANETT

SZÉKÁCS JÓZSEF EVANGÉLIKUS ÓVODA, ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM

Élő Luther-rózsza kép iskolánkban

A 2010/2011-es tanév utolsó tanítási napját egy egészen különleges programmal, alkotással zárta az Orosházi Székács József Evangélikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium. A sportnappal egybekötve az egész iskolát (tanárt és diákot egyaránt) megmozgató óriásképpel, egészen pontosan méretarányos Luther-rózsával búcsúztattuk a tanévet.

Még tavaly októberben fogalmazódott meg az ötlet egy tanári értekezleten, hogy mi lenne, ha a diákokkal „kiraknánk” az evangélikusság jelét, címerét, a Luther-rózsát, így is erősítve identitásunkat. Ez a projekt egészen májusig váratott magára, amikor is a hittan munkaközösség tagjaival elkezdtek a rajz tervezését. A nem kis munkát igénylő feladatban nagyon sok segítő akadt a kollégák között, így elmondható, hogy az élőkép közös vállalkozás volt. Külön kiemelem az iskola diákjait, akik kérésre maguk hoztak pótlókat, s már a próbán tanúságot tettek fegyelmeztségükről, majd pedig minden erejükkel azon voltak, hogy az általunk kirakott kép minél jobban sikerüljön.

A közös próba után az iskola kérésére a tűzoltók kosaras autóval a helyszínre vonultak, így „élesben” minden a legnagyobb rendben ment. A Luther-rózsza piros szíve emlékeztet bennünket az érző

emberi szívre, amelyet nem lenyom és megterhel Krisztus keresztje, hanem éppen ellenkezőleg, felszabadítja azt. A fehér szirmok a boldog és tiszta keresztényen élet szimbólumai, míg az ég kékje és az arany kör a mennyei örök boldogságra, örök életre emlékeztet minket.

Bár az új tanév még csak most kezdődött, már gondolkozunk a zárásán, hogy milyen emlékezetes közösségi alkalommal tudnánk kifejezni iskolánk keresztény értékét. Az biztos, hogy legalább ekkora meglepetéssel készülünk diákok, tanárok és a Kedves Olvasók részére.

Végezetül álljanak itt Luther Márton szavai a jelkép szimbolikájáról, Horst Beintker: Krisztus tanúja – Luther élete című könyvből: „Minthogy tudni szeretnétek, hogy pecsétem jól sikerült-e, elmondom, milyen gondolatokat akartam

pe-csétnyomómon, teológiám ismertetőjegyén megmintázni. Benne kellett lennie elsősorban a keresztnek: fekete kereszt a szívben, amelynek természetes színűnek (piros szív) kellene lennie, hogy állandóan emlékeztessen a Megfeszítettbe ve-tett hit boldogító hatalmára, mert akkor leszünk igaz emberek, ha szívből hiszünk. Ez a kereszt fekete ugyan, megöl és fájdalmat okoz, de meghagyja a szívet eredeti színében, nem semmisíti meg a természetet, hanem életben tartja... Az ilyen szív fehér rózsán pihen. Azt jelenti ez, hogy a hit örömet, vigasztalást és békeséget terem, tehát viruló fehér rózsákon vezérel bennünket. Nem úgy adja a békét és örömet, mint a világ! Ezért kell fehérnek és nem pirosnak lennie a rózsának. Mert a fehér a lelkek és az angyalok színe. Ez a rózsza égszínkéék mezőben virul, mert az ilyen lelki és hitbéli öröm az eljövendő öröm előhírnöke már most a hitben élve és reménységben hordozva. De még nem az igazi öröm. Ezt a mezőt aranygyűrű veszi körül. Az ilyen boldogság ugyanis örökké tart a mennyben, nincs vége, drágább minden örömnél és vagyonnál, ahogyan az arany a legnemesebb és legdrágább ásvány.”

RIBÁRSZKI ÁKOS

Újabb nevelési év, újabb kezdet

„De akik az Úrban bíznak, erejük megújul, szárnyra kelnek, mint a sasok, futnak és nem lankadnak meg, járnak és nem fáradnak el.” [Ézs 40,31]

A fenti a 2011/2012-es nevelési év ígéje, hasznos útravalóként szolgálhat annak, aki belegondol jelentésébe. Előtünk áll az újabb év tele kihívásokkal úgy gyermek, szülő, mint pedagógus szemszögéből nézve. Kihívásokkal állunk szemben nap mint nap munkahelyen, családi életben, amikkel sokszor úgy érezzük, hogy nem bírunk el. Ezeket a kihívásokat legtöbbször teherként éljük meg. Minden embernek a maga terhe a legnehezebb, még akkor is, ha sokszor édes teher. Ezeket a terheket könnyen elbírnjuk, ha az Úrban bíznunk. Hadd meséljem el, az én „terhem” történetét.

– Szia, Edina! Mi újság veled?
Lassan két és fél éve nem hallottam rólad.

– Szia! Azóta nagyon sok minden történt...

Így kezdődött minap egy hosszú beszélgetés volt évfolyamtársnőmmel. Nagyváradról kerültem Orosházára, ugyanis férjem itt kapott állást kezdő orvosként. Júliusban diplomáztam óvó- és tanítónőként ugyancsak Nagyváradon és a sikeres államvizsga után, bizonyosan Isten segítségével, a Székács József Evangélikus Óvodában kezdhettem el pályámat óvónőként. Tapasztalat nélküli friss diplomásként rendkívül hálás voltam és vagyok az intézménynek, hogy bizalmat fektetett személyiségembe, szakmai tudásomba.

A mai napig nagyon kötődünk a párommal Nagyváradhoz, az ott élő szülőkhöz, testvérekhez, közeli és távoli rokonokhoz, és nem utolsó sorban barátokhoz. Nagyon sűrűn járunk „haza” Nagyváradra, majd ismét sietünk „haza” Orosházára, hiszen már ez a város is otthonunk.

Bevallom, eleinte nagyon nehezen viseltem ezt a sok újdonságot, valamint a honvágyat. Amire itt is egyből számíthatam, az a párom szeretete és támogatása, valamint a Jóistenbe vetett hitem. Ez a két támasz bőven elég volt életem ezen új szakaszának elkezdéséhez.

Mégis mindenekelőtt tele voltam kérdésekkel: Vajon hol leszek néhány év múlva? Vajon sikerül lediplomáznom? Lesz-e boldog házaséletem? Vajon lesz-e munkahelyem? Ha lesz, jól fogom-e magam érezni ott? Milyen lesz életem első

SZÉKÁCS JÓZSEF EVANGÉLIKUS ÓVODA, ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM

☞ ovis csoportja? Milyenek lesznek a gyerekek, a szülők? Milyenek lesznek a kolléganők, az igazgató? Befogadnak-e majd? Jól fogom-e magam érezni köztük, sikerül-e majd megfelelnem?”

Három évvel ezelőtt tudtam, hogy nagy változáson fogok átmenni, de akkor még csak nem is sejtettem azt, hogy egy másik országban fogok élni. De azóta sikerült lediplomázni, boldog házasságot élök szívem választottjával, és boldog vagyok az új otthonomban. Kaptam állást, kiváló kolléganők és vezető mellett egy szép óvodában. A gyerekek fantasztikusak, a szülők megértők.

Tudom, ez így kissé túlzásnak mondható, mert hiába is szépítem, igen, mindenhol vannak hibák, semmi sem lehet tökéletes. Vannak jó és rossz napok a gyerekek és a felnőttek mindennapjaiban is. Van, hogy minden simán megy, és van, hogy úgy érezzük, semmi sem sikerül... Mégis 2 év, keresztyén óvodában szerzett, tapasztalat alapján úgy érzem, bármi is történik velünk, Valaki fentről mindig figyel ránk és vigyáz lépéseinkre. Ha bármi gond van, tudom, hogy vannak itt emberek, s már barátok is, akikre számí-

hatok, és remélem, ők is tudják, hogy számíthatnak rám.

Három évvel ezelőtt még el sem tudtam képzelni azt, hogy egy keresztyén óvodában milyen lehet nap mint nap nevelést folytatni. Első keresztyén óvodai élményeim is ide kötnek. Sosem felejttem el azt az érzést, amikor először láttam és hallottam a gyerekeket Istenhez szólni. Addig nem is gondoltam, hogy a kis reggeli szokásos gyertyagyújtás mekkora hatással van a gyermeki személyiségre. Teljesen átértékelődnek a tettek, a szavak e reggeli áhítat alatt, amihez elegendő egy gyertya, összekulcsolt gyermeki kezek és Isten felé nyitott szív. A gyerekek megnyílnak Isten előtt, kicsi vágyaik, álmaik, félelmeik, legbelsőbb érzéseik kitárlnak ilyenkor.

Úgy érzem, könnyebb dolguk van azoknak, akik keresztyén intézményben dolgoznak, vagy óvodásként, iskolásként ide tartoznak, mert Istenben bízva az esetleges terhek is könnyebbnek bizonyulnak.

Ez volt az én történetem a jó Istentől kapott „teherről”, egy más világ befogadásáról, a régítől való részleges elszaka-

dásról, régi emberi kapcsolatok átértékelődéséről, valamint újak kialakulásáról, megőrzéséről. Most már úgy érzem, a kapott teher által átértékelődtek érzéseim. A család fontossága, a hozzájuk való ragaszkodás érzése, valamint a jó Istenbe vetett hitem is megerősödött.

Az Isten csak akkora terhet ad az embernek, amekkorát el is bír. Az egészséges arányt és a harmóniát kell megtalálni. Fontos, hogy az ember jól érezze magát a bőrében. Fontos a munka, a család, a bensőséges érzelmek és a kapcsolatok. Az emberi kapcsolatok a legfontosabbak: a család, a szeretteink. Ennél nincs fontosabb. Mindehhez Istentől, hitünkől kaphatunk elegendő erőt.

Új nevelési évünk kezdetén, párom nagypapáját idézem biztatóul mindenki- nek: „Arról, hogy a Jóisten minket meg ne segítsen, szó sem lehet!” Bízunk magunkat Istenre, Ő majd úgy rendezi utunkat, hogy nekünk a legjobb legyen.

KIRÁLY EDINA
óvodapedagógus
(Halacska csoport)

Beszámoló a nyári táborokról

Az alábbi írásban szerepelnek azok a hetek, amelyeket a gyülekezet szervezett vagy amelyekre többeket eljuttattunk.

Szentetornyai hittanos gyermekhét Június 27.–július 1.

A napot mindig sporttal kezdtük. A tábor igei vezérfonala a tízparancsolat volt. Ezeket egy bábelőadás-sorozat keretében ismerhették meg a gyermekek. Az előadásokat csoportfoglalkozások követték. A résztvevők között voltak cigány gyermekek, akik halmozottan hátrányos helyzetűek. Részt vettek orosházi, szentetornyai, Rákóczi-telepi és kardoskúti gyermekek is. A tábor bejárás volt, így szállásköltség nem jelentkezett. A munkatársak között volt olyan, aki az orosházi anyagyülekezetből segített, mint missziós munkatárs. Volt pedagógus és természetesen helyi segítőnk is, közöttük olyan, aki 5 éve maga is résztvevője volt egy ilyen tábornak. Az igei alkalmak mellett tartottunk kézműves foglalkozást és kirándulást is. Ellátogattunk a szegedi Vadasparkba. A tábort a Bethesda Alapít-

vány támogatta az 1%-os felajánlásokból. A táborban mintegy ötvenen vettek részt, 35 gyermek és 15 segítő.

Lucfalvi EKE (Evangélikusok Közössége az Evangéliumért) Gyermekehét Július 10.–15.

Ide egy autónyian jutottunk el. A héten különféle bibliai történeteket és egy norvég misszionárius élettörténetét ismerhettük meg. Volt kardoskúti és orosházi fiatal, akik ott adták át életüket, tértek meg Jézushoz. Reménység szerint mindvégig megmaradnak a hitben és a gyülekezetek életébe szervesen betagozódnak.

Országos Cigánymissziós „Közös asztal” Konferencia Július 29.–augusztus 2.

Ezen a sárszentlőrinci konferencián cigány és nem cigány felnőttek vettek részt. Innen Orosházáról és Szentetornyáról 18-an voltunk. Az igei üzenet mellett érdekes kirándulásokra jutottunk el. Voltunk egy régi ólomörét-gyárban, ami egy nagyon magas torony, s ez egy kisebb-

hegyen áll, az egészhez egy 50 méteres kút kapcsolódik. Jártunk a Paksi Atomerőmű zRt. látogatóközpontjában is. Illyés Gyula szülőhelyét, Felsőrácegrespusztát is felkerestük, amelyből mára csak egy szederfa maradt.

Piliscsabai EKE Ifjúsági Csendeshét (senior korosztály) Augusztus 15.–20.

Ezen a héten szentetornyai fiatalokkal jártam. Témánk a hit harca volt.

Piliscsabai EKE Felnőtt Hitmélyítő Hét Augusztus 22.–27.

Erre az alkalomra Orosházáról egy kisbusznyi mentek. A hét témája a feyelmezett hívó élet volt.

Sok gyülekezeti fiatal és felnőtt jutott el ezekre az alkalmakra. Isten áldása legyen azoknak az életén, akik részt vettek! Isten adja, hogy ők a gyülekezetekben már szolgálókként vegyenek részt a közösségek életében!

LACZKI JÁNOS

„Indulástól az érkezésig”

A Reménység Istentiszteletek menetrendje (Győry-terem – vasárnap, 17.00 óra)

DÁTUM	TÉMA	ALTÉMA	TEXTUS
2011-09-18	<i>Indulni</i>	Isten indul felém	<i>Mt 21,1–9</i>
2011-09-25		Isten felé indulok	<i>Zsolt 122,1–4</i>
2011-10-02	<i>Befogadni</i>	Isten befogad	<i>2Móz 6,7</i>
2011-10-09		Befogadom Istent	<i>Lk 19,1–10</i>
2011-10-16	Keresztyén felelősség a teremtett világért		
2011-10-23	<i>Befogadni</i>	Befogadom az embertársat	<i>Lk 9,46–48</i>
2011-10-30	<i>Állni</i>	Isten kősziklaként áll	<i>5Móz 32,1–4</i>
2011-11-06		Isten kősziklaalapján állok	<i>Ef 6,10–13</i>
2011-11-13	<i>Futni</i>	Az apa a fiú elé fut	<i>Lk 15,20–24</i>
2011-11-20		Botlás futás közben	<i>Jn 11,7–10</i>
2011-11-27	<i>Adventi készülődés</i>	Csendesedjete el!	<i>Zsolt 37,4–7a</i>
2011-12-04		Készítsetek utat!	<i>Ézs 40,3–5</i>
2011-12-11		Lásstok világosságot!	<i>Mt 4,16</i>
2011-12-18		Örüljete!	<i>Fil 4,4–5</i>
2012-01-08	Újév, vízkereszt		
2012-01-15	<i>Futni</i>	Céltalan futkosás	<i>Jer 8,4–7</i>
2012-01-22		Futásomat elvégeztem	<i>2Tim 4,7–8</i>
2012-01-29	<i>Elhagyni</i>	Elhagyott az Isten?	<i>Ézs 45,15</i>
2012-02-05		Elhagytam az Istent	<i>Zsolt 51,5–6</i>
2012-02-12		Elhagytam a bűnt	<i>Rm 6,9–14</i>
2012-02-19	<i>Felemelni</i>	Felemel az Isten	<i>Lk 1,46–55</i>
2012-02-26		Felemelem az embertársat	<i>Lk 10,25–37</i>
2012-03-04	<i>Hordozni</i>	... a világ bűnét	<i>Jn 1,29</i>
2012-03-11		... a keresztemet	<i>Lk 14,29</i>
2012-03-18		... egymás terhét	<i>Gal 6,2</i>
2012-03-25	<i>Átadni</i>	Önmagát adta értem	<i>Tit 2,11–14</i>
2012-04-01		Igjét adta nekem	<i>1Thessz 2,13</i>
2012-04-08	Húsvét		
2012-04-15	<i>Átadni</i>	Továbbadom jó hírét	<i>1Kor 15,1–3</i>
2012-04-22	<i>Küldeni</i>	Fiát küldte a világba	<i>Lk 1,26–33</i>
2012-04-29		Engem küld a világba	<i>Ézs 6,8</i>
2012-05-06	<i>Követni</i>	... teljes szívvel	<i>Lk 9,57–62</i>
2012-05-13		... a keskeny úton	<i>Mt 7,13–14</i>
2012-05-20		... mindvégig	<i>Mt 24,4–13</i>
2012-05-27	Pünkösd		
2012-06-03	<i>Közösségben élni</i>	Jézussal a gyülekezetben	<i>ApCsel 2,41–47</i>
2012-06-10		Emberi kapcsolatainkban	<i>1Thessz 5,14–22</i>
2012-06-17		Istennel mindörökké	<i>Jel 21,1–7</i>

NÉPEGYHÁZI HÍREK

Összeállította: Pleskó Józsefné

KERESZTELÉS (3 éven aluli gyermekek)

Csete Sándor és Molnár Szilvia Tünde leánya:

SÁRA NIKOLETTA 2011. június 12.

Ökrös Sándor és Mislai Edit fia:

BOTOND 2011. június 12.

Németh Pál Gergő és Juhász Rózsa Beáta fia:

DÁVID 2011. június 12.

Pető Gábor és Boros Mónika fia:

GÁBOR ZSOLT 2011. június 12.

Tóth Péter és Kocsondi Réka Katalin leánya:

NÓRA OLGA 2011. június 12.

Balogh János és Milecz Katalin Mónika leánya:

RÉKA CSENGELE 2011. június 19.

Tóth Péter és Pacsika Melinda leánya:

LUCA 2011. július 3.

Rékási Árpád és Daróczy Irén leánya:

JÁZMIN 2011. július 3.

Szöllősi György és Dominkó Ágnes fia:

KONRÁD 2011. július 3.

Hajdú István és Bánki Horváth Erika leánya:

ANNA 2011. július 30.

Hruskó Csaba és Gömöri Judit Éva fia:

PÉTER 2011. augusztus 21.

Molnár Olivér és Nemesvári Rita leánya:

LINDA 2011. augusztus 27.

ISTEN ÁLDÁSA LEGYEN A GYERMEKEKEN ÉS CSALÁDJUKON!

HÁZASSÁGKÖTÉS

Csehi József és Gyömrei Éva 2011. június 11.

Laczkó Zsolt és Hatos Tímea 2011. augusztus 6.

Curpás Csaba és Todorán Enikő 2011. szeptember 3.

ISTEN VEZESSE ÉS IRÁNYÍTSA ÖKET ÉLETÚTIJUKON

ÉS SEGÍTSEN MEGTARTANI FOGADALMUKAT!

TEMETÉS (2011. május 21.–2011. szeptember 18.)

Szirbik István (84) · Dér György (72) · Dániel Gáborné (Németh Rozália 92) · Györgyi Ferenc (73) · Szivák Géza (74) · Héjjas Tibor (86) · vitéz Vági András (89) · Koncsek Árpád (52) · Varga Lászlóné (Tobak Katalin 96) · Bajnóczi Lajosné (Ravasz Margit 76) · Szemenyei György (69) · özv. Csehi Józsefné (Szemján Ilona 88) · Szilágyi Ferencné (Dominkó Mária 91) · Krámlí Zoltánné (Szekeres Gizella Krisztina 52) · Szabó Imréné (Szabó Ilona 72) · Gilde Kálmánné (Dénes Irén 91) · Tóth Sándor (71) · Kovács Pálné (Zsedényi Etelka 73) · Szerle Istvánné (Stephanik Mária 62) · Baki Antal (58) · Zengő Károlyné (Priputin Eszter 89) · Németh Andrásné (Bencsik Emília 76) · Csákó Gyuláné (Pusztai Mária 91) · Szemenyei Ádám (100)

A VILÁG PEDIG ELMÚLIK [...] DE AKI AZ ISTEN AKARATÁT CSELEKSZI, MEGMARAD ÖRÖKKÉ. [1Jn 2,17]

ADOMÁNYOK

AZ „OROSHÁZI HARANGSZÓ” ÚJSÁGRA

2011. május 17.–2011. szeptember 18.

Vetési Imréné	1000 Ft	Kalmár Pálné	1000 Ft	Gombkötő Irén	1000 Ft
Kunos Zoltán	3000 Ft	Kovács Károly	2000 Ft	Dénes József és neje	2000 Ft
Csomor Ferencné	1000 Ft	Szabó Bálint és neje	2000 Ft	Éliás Dávid és neje	4000 Ft
Kovács Imréné	1000 Ft	Tóth János	2000 Ft	Györgyi Bálintné	2000 Ft
Deák Ferencné	1000 Ft	Kovács Mariann	500 Ft	Bencze Géza és neje	15000 Ft
Németh Bálintné	1000 Ft	Dénes Pálné	2000 Ft	Dobsa Józsefné	500 Ft
Hajdú Géza	4800 Ft	Tóth Béláné	1000 Ft	Kulcsár Jánosné	2000 Ft
özv. Berta Imréné	1000 Ft	Szász Antal	1000 Ft	Tarr István és neje	1000 Ft
Kecskeméti Lajosné	1000 Ft	Tóth Anikó	1000 Ft	Tóth Sándor István	10000 Ft
Fejes Sándorné	1000 Ft	Farkasné Tóth Mariann	1000 Ft	Szikora Józsefné	3000 Ft
Musztafáné H. Györgyi	2000 Ft	Hanyecz Zoltán	1000 Ft	Rajki Zoltán és Rajki Róbert	1000 Ft
vitéz lovag Simon Árpád	20000 Ft	Gulyás Mihályné	2000 Ft	Hajdú János és neje	2000 Ft
Kissné Betkó Katalin	2500 Ft	Csmela Józsefné	1000 Ft	özv. Ravasz Béláné	2000 Ft
Berta Károlyné	2000 Ft	Szikora Józsefné	3000 Ft	Ravasz Katalin	2000 Ft
Bérczes Elemérné	5000 Ft	Dr. Hajdú Mihály	10000 Ft	Zelenka Károlyné	2000 Ft
Bánkiné Révész Adrienn	3000 Ft	Pörneki József	5000 Ft	Lánczi Istvánné	1000 Ft
Bencze Géza és neje	15000 Ft	Bakos Józsefné	1000 Ft	Dr. Misurda Mihályné	2000 Ft
Dr. Pusztai Zoltánné	20000 Ft	Lázár Pál és neje	2000 Ft	Nemes Endréné	1000 Ft
Tóth Imre	5000 Ft	Kilián Lászlóné	1000 Ft	Kovács Tiborné és Kovács Tímea	2000 Ft
Kovács Mariann	500 Ft	Bánki H. Jolán	1000 Ft	Baki Béláné	2000 Ft
Kovács Máténé	2000 Ft	Kovács Ferenc és neje	2000 Ft	vitéz lovag Simon Árpád	20000 Ft
Antali Zoltán	2000 Ft	Czikora Lajos	1000 Ft	Dr. Tömböly Jánosné	2000 Ft
Gellény Ferencné	1000 Ft	Vili István és neje	2000 Ft		
Szokodi László	2000 Ft	Megyik Sándorné	5000 Ft	Név nélkül, de Istennél	
Györgyi István	3000 Ft	Gombkötő Pálné	1000 Ft	tudva lévő 2 testvér	1000 Ft